



2020

FRENŠTÁTSKÝ ZPRAVODAJ



NOVÁ KNIHA R A D O M Í R A G O L A S E

V těchto dnech vyšla nová publikace Radomíra Golase věnovaná tancům a písním z Frenštátska. Kniha detailně mapuje otisk našeho kraje v lidových písních, umělecké tvorbě i v činnosti lidových i profesionálních umělců a sběratelů. Zabývá se také vystěhovalectvím z Frenštátska. Na její vydání přispělo město Frenštát pod Radhoštěm, obec Trojanovice, Muzejní a vlastivědná společnost, Nadace Eduarda Parmy a Moravskoslezský kraj.

-red-

Vážení čtenáři,

lidé si často stěžují, že novináři přinášejí jen špatné zprávy. Stačí však zalistovat naším zpravodajem a zjistíte, že dobrých zpráv přinášíme celou řadu. Píšeme, jak lidé šíjí a distribuují roušky, nakupují seniorům, hrají jim pod okny domova, jak zaměstnanci zavřených provozoven a institucí dělají to, na co normálně není čas...

Chtěli bychom zdůraznit tu nejlepší z dobrých zpráv. Frenštát, jako jedno z mála měst s rozšířenou působností v republice, možná i v Evropě, má ve zdravotnických koronavirových statistikách v kolonce „potvrzené případy“ nulu! Týká se to samozřejmě i přidružených obcí, tedy Trojanovic, Veřovic, Bordovic, Lichnova a Tiché. Pokud tomu nevěříte, a ono to trochu neuvěřitelné je, pak si zadejte do internetového vyhledávače zkratku MSK a zvolte stránky Moravskoslezského kraje. Na titulní stránce vpravo nahore rozklikněte Aktuální informace ke KORONAVIRU a přesvědčte se.

Zásahu na tom máte vy, naši čtenáři i ostatní spoluobčané. Důsledně rouškami chráníte sebe i své okolí, myjete a dezinfikujete si ruce a pokud to jde, dodržujete bezpečné odstupy. Trvá to již dlouho, ale odměnou za vaši trpělivost je ona NULA. Všem vám za to patří díky.

Vaše redakce

Městský úřad opět funguje v běžných úředních hodinách

Na základě usnesení vlády obnovil městský úřad od 20. dubna 2020 svou činnost ve standardním rozsahu, a to za podmínky dodržování zvýšených hygienických opatření. Lidé musí vstupovat do budovy úřadu pouze bez příznaků Covid-19, zakrývat si dýchací cesty, dodržovat dvou metrové rozestupy a při vstupu do budovy použít dezinfekci rukou.



Nadále však platí, že úřední hodiny slouží k vyřizování naléhavých a neodkladných záležitostí. Doporučujeme klientům, aby stále upřednostňovali písemný, elektronický či telefonický kontakt vždy, kdy je to možné. Úřední hodiny: pondělí, středa 8 - 12 a 13 - 17 hodin, úterý 8 - 12 hodin, čtvrtek - po předchozím objednání. Odbor dopravy bude fungovat v běžném režimu s výjimkou řidičských průkazů, kdy v úterý bude probíhat pouze jejich výdej.

Iva Vašendová, tisková mluvčí



Rekonstrukce nádraží se přesunula do vnitřních prostor

Rekonstrukce výpravní budovy ve Frenštátě pod Radhoštěm probíhá za provozu. Zhotovitelem stavby jsou Hroší stavby Morava, a. s. „Stavba je téměř před dokončením. Je hotová nová střecha, fasáda, okna. Nyní se pracuje ve vnitřních prostorech na druhém a třetím podlaží na vnitřních instalacích, rozvodech elektrické energie, kanalizace a podobně,“ vyjmenovává Marek Illiaš z tiskového oddělení Správy železniční dopravní cesty. „Předpokládáme, že stavební práce potrvají dle navrženého harmonogramu do září 2020. Za tuto dobu dojde ke kompletní rekonstrukci budovy, úpravě prostor pro cestující a obnově zázemí pro provozovatele železniční dopravní cesty i pro dopravce,“ dodal Marek Illiaš.

—red—



Provoz autobusové i železniční dopravy je zachován. Práce probíhají uvnitř budovy

Stavba cyklostezky pokračuje podle plánu

V polovině března začala stavba cyklostezky. „Po vykácení a odstranění dřevin a frézování pařezů se začne samotnou stavbou cyklostezky. U přemostění byl proveden geologický průzkum. Tato stavba omezuje pohyb osob, každý úsek v době provádění prací bude označen páskami, aby zde lidé nemohli vstupovat,“ řekl Jan Janotka. „Město počítá s tím, že cyklostezka o délce přes 6,5 kilometrů bude otevřena letos v listopadu. V rámci vlastní bezpečnosti by měli občané dodržovat zákaz vstupu na staveniště cyklostezky, zejména tam, kde aktuálně probíhají práce. Konkrétní místa jsou označena informačními tabulemi, výstražnými tabulkami a vymezena páskami,“ uvedl Luboš Drachovský, vedoucí odboru investic a rozvoje.

—red—



Práce na stavbě kanalizace na Kopané pokračují

Od března pokračují práce na projektu „Odkanalizování lokality Kopaná - I. etapa“, jehož hlavním cílem je zlepšení stavu vod odkanalizování Kopané s napojením na městskou čističku odpadních vod. Celkové náklady by měly dosáhnout výše 30 mil. korun.

Práce, které provádí firma COM-MODUM, s. r. o., pokračují v souladu se schváleným harmonogramem stavby. „Zhotovitel veřejné zakázky bude pokračovat v realizaci kanalizačního řádu a následně i přípojek na dokončenou kanalizaci. Po provedení nové kanalizace budou upraveny povrchy dotčených ploch a komunikací. Termín dokončení je

sjednán na 5. prosince 2020,“ doplnil Luboš Drachovský, vedoucí odboru investic a rozvoje. Do nově budované splaškové kanalizace je možné napojit pouze odpadní vody, dešťové vody lze odvádět původním systémem stávající jednotné kanalizace, která bude do budoucna užívána pouze jako kanalizace dešťová.

—red—

Dotazník investičních a rozvojových priorit města

Dotazníkový průzkum k připravovanému Programu rozvoje města byl z důvodu pokračování vládních opatření posunut. Od konce dubna můžete elektronický dotazník najít na webových stránkách a facebooku města. Otázky se váží například ke spokojenosti s kvalitou života ve městě v sou-

vislosti s dopravou, zdravotní péčí, školstvím nebo kulturou. Hlavním smyslem dotazníku je získat názory lidí na řadu oblastí života ve Frenštátě pod Radhoštěm. Dotazník mohou lidé vyplnit až do poloviny května.

Alena Hlaváčová,
referentka dotačních projektů

Obnova veřejného osvětlení města

Životnost původních svítidel, které osvětlují frenštátské ulice, se počítá přibližně na tři desetiletí. Na některých se zub času už podepsal natolik, že jsou za její hranicí. Město je musí vyměnit. První etapa revitalizace veřejného osvětlení začne v květnu a podle smlouvy by mohla být hotová do konce června. „Zakázku provede společnost ELNER-MONT, s. r. o., Olomouc na základě smlouvy o dílo uzavřené v dubnu 2020. Celkové náklady dosáhnou výše 4,23 milionů korun a dotace ze Státního fondu životního prostředí ČR činí dva miliony korun. Dotace se nevztahuje na stožáry veřejného

osvětlení ani kabelové rozvody,“ upřesňuje Luboš Drachovský, vedoucí odboru investic a rozvoje. „V rámci této veřejné zakázky bude provedena výměna stávajících svítidel za nová ekonomičtější a účinnější LED svítidla v ulicích Záhumí a Rožnovské a dále v Místecké, Horní, Nádražní, Střelniční, Podkopci, Podříčci, U Tírny a Kopanské. Celkem bude vyměněno 324 svítidel a doplněno 60 svítidel nových. Motivací pro realizaci tohoto projektu byla také snaha snížit světelné znečištění a energetickou náročnost celé soustavy,“ uvedl Luboš Drachovský.

—red—



Nevhodně umístěné venkovní osvětlení má negativní vliv na lidský organismus, bezpečnost na ulicích i přírodu

Apoštolská církev darovala dezinfekci

Celkem 150 rozprašovačů s dezinfekční náplní Anti COVID věnovala městu Frenštát pod Radhoštěm Apoštolská církev. Dobrovolníci ji rozvezli provozovněm, obchodům a poskytovatelům volnočasových aktivit, kteří už otevřeli své provozy, nebo v rámci postupného uvolňování režimu se chystají otevřít.

—red—



Pracovníci MěKS převzali dezinfekci a zorganizovali distribuci do provozoven

Informace pro příjemce dotací z rozpočtu města

Jestliže jste v roce 2020 obdrželi dotaci z rozpočtu města Frenštát pod Radhoštěm a z důvodu stávajících mimořádných opatření budete muset zrušit, změnit, posunout termín nebo realizaci akce nebo projektu, stejně tak pokud budete muset omezit celoroční provoz své činnosti, odbor vnějších vztahů pro vás připravil návod, jak postupovat v různých situacích v souladu s veřejnoprávní smlouvou o poskytnutí

dotace, aby nedocházelo k porušení podmínek a případným sankcím. Naleznete jej na webových stránkách města www.mufrenstat.cz v záložce Hospodaření a finance – Dotace z rozpočtu města. Zároveň bude tento návod zaslán všem příjemcům dotací v letošním roce. Platí pro příjemce dotací dle Dotačních programů 1–4 i příjemce individuálních dotací.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Kontakty:

odbor vnějších vztahů - Monika Martináková, tel.: +420 702 000 907, +420 556 833 152, e-mail: monika.martinakova@mufrenstat.cz

odbor vnějších vztahů - Iva Vašendová, tel.: +420 556 833 280, e-mail: iva.vasendova@mufrenstat.cz

kontrolorka - Jana Lacinová, tel.: +420 556 833 271, e-mail: jana.lacinova@mufrenstat.cz

Druhé kolo na dotace z rozpočtu města je tady. Začíná prvního května

Zájemci o dotace z rozpočtu města na jednorázové akce a projekty v roce 2020 z oblasti sportu a tělovýchovné činnosti, kultury, cestovního ruchu, zájmové a vzdělávací činnosti a ochrany životního prostředí si mohou v termínu od 1. 5. do 14. 5. 2020 podávat své žádosti

v rámci vyhlášeného druhého kola.

Stejně tak žadatelé z oblasti sociálních, zdravotních a navazujících aktivit mohou podat žádost o individuální dotaci v termínu od 1. 5. do 14. 5. 2020.

Iva Vašendová,
vedoucí odboru vnějších vztahů

Více informací jim podá:

Monika Martináková, odbor vnějších vztahů MěÚ, e-mail: monika.martinakova@mufrenstat.cz, tel.: +420 702 000 907, +420 556 833 152

Bronislava Papáková, odbor sociálních věcí MěÚ, e-mail: bronislava.papakova@mufrenstat.cz, tel.: +420 556 833 177

Uzavírka v Jandově stromořadí. Kvůli opravě kanalizace

Oprava kanalizace stojí za uzavírkou ulice Jandovo stromořadí. „V období od 11. května 2020 do 30. června 2020 bude probíhat oprava kanalizační stoky z důvodu jejího havarijního stavu na ul. Jandovo stromořadí a Dvořákova ve

Frenštátě pod Radhoštěm. Důsledkem toho bude uzavírka těchto dvou ulic, dále dojde k úpravě silničního provozu na ulicích Příčnice, Školská čtvrť a Okružní,“ doplnil Jaromír Bartoš, referent odboru výstavby a územního plánování. —red—

Firma ekoŠimara nabídla pomoc městu. Horkou párou dezinfikuje auta i zastávky

Ruku v ruce s opatřeními proti šíření koronavirové nákazy jde snaha lidí, kteří chtějí pomoci. Někteří šíjí zdarma roušky, jiní rozvážejí jídlo, firma ekoŠimara nabídla organizačním složkám města zdarma dezinfekci služebních aut horkou parou, která podle hygieniků dostatečně dezinfikuje. „Snažíme se pomoci, jak jen to jde. Nejsme v první linii jako zdravotníci, ale nabídli jsme městu svou bezplatnou pomoc při dezinfekci vozů, autobusových zastávek horkou párou,“ uvedl Radek Šimara.

■ **Od kdy takto městu pomáháte a je dezinfekce horkou párou dostatečně účinná?**

Městu jsme nabídli bezplatnou pomoc na začátku vyhlášení nouzového stavu. Čištění párou dokáže spolehlivě odstranit nejen nečistoty, ale aplikace parního čištění díky své sterilizační schopnosti dokáže spolehlivě odstranit bakterie, viry, roztoče i plísně. Dezinfekce je dostatečně účinná, protože horká pára při 120–140 stupních Celsia odstraňuje mechanické i organické nečistoty. Navíc nezatežuje životní prostředí,

protože nepoužíváme žádné agresivní chemické přípravky.

■ **Jak často provádíte očistu služebních aut města?**

Snažíme se tato služební auta města, městské policie i hasičů čistit a dezinfikovat třikrát do týdne.

■ **Vaše firma se specializuje vedle čištění aut – exteriérů i interiéru, také na čištění PVC, čalounění, voskování podlah a v těchto dnech se chystáte i na dezinfekci zastávek ve Frenštátě. Které to budou?**

Díky přenosným agregátům na

parní čištění jsme naprosto mobilní. Domluvili jsme se proto s vedením města na dezinfekci zhruba 15 autobusových zastávek a městského mobiliáře. Jedná se především o frekventovaná místa. Ať už zastávky nebo lavičky na náměstí.

■ **Jaké máte čekací lhůty u běžných zákazníků?**

V době, kdy jsem byl na tuto práci sám, byla čekací doba měsíc a více. Před půl rokem se mnou začal pracovat můj bratr Patrik Šimara a čekací doba se zkrátila na 1-2 týdny.

Romana Stejskalová



Radek a Patrik Šimarovi přišli s nabídkou dezinfekce služebních vozů a autobusových zastávek i laviček na nejfrekventovanějších místech ve Frenštátě p. R. Tuto službu dělají zdarma

Vitesco Technologies darovalo městu tisíc roušek

Starosta města Miroslav Halatin převzal 7. dubna 2020 od ředitele frenštátského závodu Vitesco Technologies Czech Republic, s. r. o. (dříve Continental) Knuta Staadeho 500 kusů jednorázových roušek. Prvních 500 kusů darovalo Vitesco Technologies městu již v polovině března.

Iva Vašendová, tisková mluvčí



zleva: Knut Staade, Marcela Směkalová, Miroslav Halatin

Dobrovolníci dezinfikují pečovatelské domy



Dobrovolníci města Frenštátu pod Radhoštěm pomáhají s pravidelnou každodenní dezinfekcí dotykových ploch v obou městských Domovech s pečovatelskou službou.

Ochranné štíty do prodejen



Členové Horolezeckého klubu vyrobili ochranné štíty také pro pracovníky frenštátských obchodů

Roušky jsou k dispozici v Charitě Frenštát

Hlavním výdejním místem roušek zdarma pro občany zůstává centrála frenštátské Charity na ul. Dolní 504, hned vedle kostela sv. Martina pod náměstím. Podle informací, které mám poskytl ředitelka Charity Lenka Tabachová, před Velikonocemi vydali během jednoho dne přes 200 látkových roušek. Kdyby chtěl někdo roušky vlastní výroby na toto místo přinést, budou rádi, jen POZOR! Starší preferují roušky s gumíčkami, mají totiž problém se zavazováním roušek za hlavou.

—red



Členové Horolezeckého klubu pomáhají. Na 3D tiskárnách vyrábí ochranné štíty

Astra, centrum volného času je teď sice pro školáky až do odvolání uzavřena, ale prázdná v ní rozhodně není. Členové Horolezeckého klubu Frenštát, kteří zde mají zázemí, začali s pomocí 3D tisku vyrábět ochranné štíty pro lidi, kteří jsou takřikajíc „v první linii“. Sklepní prostory s boulderovou stěnou, dnes navíc dvě hučící 3D tiskárny, jeden notebook, plast a plexisklo, moc toho Tomáš Benáček nepotřebuje. Výsledkem je ochranný štít. „Prostě dvouhodinová výroba,“ popsali svou práci členové oddílu, kteří teď tráví výrobou štítů téměř všechny volný čas. Tiskárny jedou nonstop. Štíty pak rozváží dobrovolníci z MěKS a využijí je lékaři, lékárníci ošetrovatelky i prodavačky. Tomáše Benáčka jsem se zeptala.



Ochranné štíty se dostaly k lékařům...

■ Kdo přišel s nápadem využít 3D tiskárny na výrobu štítů?

To popravdě netuším, tyto iniciativy se rozběhly po celé republice. My jsme se ale nechtěli zařadit do celorepublikové skupiny a tisknout pro celou republiku, ale dodat bezpečnostní pomůcky do Frenštátu a okolí. Rozhodli jsme se, že tedy raději nevyužijeme materiál zdarma, který tyto skupiny nabízí, ale podpoříme lidi v našem městě.

Začali jsme tedy tisknout sami. Oslovil jsem Michala Grepla z AS-TRY, centra volného času, který se hned ochotně přidal, poskytl další tiskárny a pomohl nám, abychom ochranné štíty mohli tisknout ve větším množství.

■ Kolik máte 3D tiskáren a kolik kusů štítů uděláte za den?

Horolezecký klub Frenštát disponuje jednou tiskárnou od Prusa Research, kterou nám tato firma darovala na výrobu chytů, k tomu se přidala Astra, centrum volného času se dvěma tiskárnami, které musel zprovoznit a na kterých tiskne doma Marek Lewandowski. Následně se přidal Kamil Káňa z Kunčic, Lukáš Mazáč a od 6. 4. zapůjčila tiskárnu ZŠ Tyršova. V tuto chvíli tedy tiskneme na šesti tiskárnách a jsme schopni vyrobit až 50 ks denně.

■ Jedete nonstop?

Jedeme na hranici našich možností, v tuto chvíli nás brzdí nedostatek skel, které sháníme a nakupujeme, kde se dá.

■ A jak tisk funguje?

Tiskárna potřebuje nějakou předlohu v podobě 3D modelu, ten se následně převede na G-code podobně jako u CNC strojů, na základě, kterého poté tiskárna tiskne.

■ Jaké jsou náklady a kdo vám dodává sklo?

Kilo materiálu postačí řekněme na 20 štítů a stojí asi 500 Kč. V tuto chvíli jsme měli nějaký materiál přímo od firmy Prusa Research, která nás jako oddíl v tisku podporuje. Další materiál jsme nakoupili z peněz Horolezeckého klubu Frenštát, a to včetně skel. Materiál pro tisk nakoupila Astra a jednotlivci tiskli také ze svých zásob. V tuto chvíli se snaží zajistit skla město Frenštát a další skla budou dodány Rehabilitačním centrem Beskyd, kterým jsme dodali 40 rámu štítů. V neposlední řadě nás podporuje také firma PROFILKA, s. r. o.

■ Zájem je předpokládám obrovský

Ve chvíli, kdy jsme oslovili město Frenštát, tak nám bylo řečeno, že



Předseda Horolezeckého klubu Tomáš Benáček (vpravo) a vedoucí Astrы, CVC Michal Grepl

mají pokryto asi 30 % složek, které jsou v první linii. Tedy předpokládám, že další potřeba štítů tady stále je a budeme tisknout, dokud bude potřeba.

Romana Stejskalová



a také do supermarketů

Tisíc roušek od Remosky



V pondělí 6. dubna 2020 krátce před polednem na frenštátské radnici předali jednatelé firmy Remoska, s. r. o., Zdeněk Sartoris a Petr Vaněček, starostovi města 1000 kusů nano roušek. Roušky byly distribuovány organizacím, které pečují o seniory, zdravotně postižené a další potřebné občany ve městě, dobrovolníkům a také zaměstnancům města. —red—

Koronaviru navzdory. Hotel Bartoš vaří dál a zdarma pro potřebné



Kuchař Andrew Bridge nakládá obědy a Ivo Maruchnič je rozváží jednotlivým organizacím

Nejen přes velikonoční svátky, ale v průběhu dubna připravoval Hotel Bartoš zdarma obědy klientům a terénním pracovníkům několika organizací, které zajišťují sociální služby na Frenštátsku. Vedle centra Karmel Slezské Diakonie, také pro frenštátskou Charitu a Armádu Spásy. Ve spolupráci s městem rozvoz obědů každý den zajišťovali frenštátští dobrovolníci. —red—

Lenka Strnadlová a Andrew Bridge připravují obědy. Klobouk dolů před šikovnými kuchaři z Hotelu Bartoš i všemi, kdo v těchto dnech pomáhají potřebným v našem městě a okolí



Roušky i respirátory poslal kraj

380 kusů respirátorů třídy FFP2 a 12 400 kusů jednorázových roušek obdrželo město Frenštát pod Radhoštěm od Moravskoslezského kraje.

Ochranné pomůcky byly rozděleny do všech obcí v katastru obce s rozšířenou působností – tedy pro Frenštát pod Radhoštěm, Bordovice, Lichnov, Tichou, Trojanovice a Veřovice.

„Dodané respirátory a roušky jsme rozvezli do jednotlivých obcí, dále pak městské policii, jednotkám dobrovolných hasičů a přerozdělili do zařízení sociálních služeb jako je Charita Frenštát, Domov Hortenzie, Mobilní hospic Strom života atd.,“ upřesnila Věra Dostálová, krizová manažerka, MěÚ Frenštát pod Radhoštěm.

*Iva Vašendová
tisková mluvčí*

Frenštátsko v lidových písních a tancích

Radomír Golas, který v těchto dnech oslavil jubileum, vydal knihu věnovanou tancům a písním z Frenštátska. Vydáno bylo 200 kusů výtisků, které však nejsou určeny volně k prodeji. Na této rozsáhlé publikaci pan Golas pracoval několik posledních let. „Město Frenštát pod Radhoštěm podpořilo vydání tím, že poskytl individuální dotaci vydavateli firmě ARUNDO TRADING, s. r. o. ve výši 50 000 Kč na vydání 200 ks publikace Frenštátsko v lidových

písních a tancích, autora Radomíra Golase. Část vydaných publikací, které město dostane k dispozici, budeme využívat jako dárkové předměty a několik výtisků bude dodáno do naší městské knihovny a knihoven v okolních obcích, aby si lidé mohli knihu půjčit a přečíst,“ uvedla Iva Vašendová, tisková mluvčí. Zájemci o případnou koupi knihy se mohou obracet na autora či vydavatele knihy. Je možné, že bude proveden dotisk. **—red—**



Vznikl nový depozitář knihovny

V Domě kultury právě proběhla likvidace starého skladu židlí a praktikáblů a vzniklo nové místo pro knižní depozit městské knihovny. Všechny knihy se totiž

zdaleka nevejdou jen do prostor naší knihovny. Knižní fond obsahuje cca 65 000 knih! Nyní se začínají plnit regály nového skladu tisíci knihami. **—red—**



Není kam dávat nové knihy a časopisy. Vedle knihovny byl zprovozněn nový depozitář, který se postupně zaplňuje knihami

Knihovna půjčuje elektronické knihy

Frenštátská knihovna půjčuje elektronické knihy pro čtečky, mobily a tablety. Při pohledu do katalogu městské knihovny se dá říct, že si vyberou všichni. Jak milovníci současné literatury, klasiků i populárně naučných titulů, tak zájemci o učebnice a cizojazyčnou literaturu. „V nabídce jsou tituly, které naše knihovna půjčuje zdarma ve spolupráci s Měst-

skou knihovnou v Praze a portálem Palmknihy.cz. Dostupné jsou z on-line katalogu frenštátské knihovny <https://katalog.knihovnafrenstat.cz>. Zájemci si je mohou stáhnout ve třech různých formátech vhodných pro mobilní telefony, čtečky i klasické desktopy nebo také přes aplikaci eReading,“ uvedla knihovnice Michaela Šostková. **—red—**

Virtuální kino navštívila stovka diváků

Internetový projekt „Vaše kino“ má za sebou měsíc promítání. „Z České republiky se tak v dubnu stalo velké virtuální jednosálkové kino se stejným programem. Hrály se filmy jako Afrikou na pionýru, Šťastný nový rok, Trollové a kouzelný les nebo premiéra filmu Nejvyšší pocta. Lístky si diváci mohli koupit úplně stejným způsobem jako doteď, ale pouze on-line na adrese www.kinofrenstat.cz,“ vysvětluje Ondřej Svoboda, vedoucí frenštátského kina. **—red—**

„Filmy nelze streamovat nebo stáhnout jako na jiných VOD platformách. Předprodej lístků skončí hodinu před začátkem představení a 30 minut před promítáním zadáte na webu www.vasekino.cz kód, který po zakoupení vstupenky dostanete do vašich e-mailových účtů. Tím se dostanete do virtuálního sálu a vyčkáte na danou hodinu, kdy film započne. Cena vstupenky je 70 Kč a můžete si jich koupit i více,“ dodává Ondřej Svoboda, kterého jsem se zeptala, jaký byl zájem o on-line projekci?

V první polovině dubna se odehrála necelá dvacítková představení, na které virtuálně zavítala stovka diváků. Většina filmů byly reprízy z prosince a ledna, ale zajímavostí byla premiéra filmu Nejvyšší pocta,

jejichž půlka tržeb půjde na záchranu kin a část tržeb od Petra Jákla na terapeutické centrum Modré dveře. Jsem velmi rád, že nám diváci zachovali přízeň. Snažíme se v této nelehké době udržet provoz alespoň na záchranné úrovni.

Bude pokračovat on-line promítání z pohodlí domova také v květnu?

Projekt vznikl, aby diváci nezapomněli na svá oblíbená kina a skončí, jakmile se kina opět otevrou. V květnu tedy bude projekt probíhat dál. Jaký bude výběr, je těžko odhadnout, jelikož filmy získává APK (Asociace provozovatelů kin) a jejich představenstvo poté tvoří filmovou nabídku na jednotlivé týdny. V sobotu předešlého týdne je program vyvěšen na facebooku kina. **—red—**

Velikonoce koronaviru navzdory.

Jaké byly ty letošní?

Žádné koledování, výlety ani návštěvy příbuzných, to byly letošní Velikonoce. Jak je prožili žáci z velké Týršovky se můžete dočíst v této malé anketě, kterou pro žáky jedné šesté a dvou osmých tříd připravil učitel Petr Ondráš.



Jaké byly moje Velikonoce (v porovnání s těmi loňskými)?

- Minule jsem je prospal, teď jsem byl vzhůru.
- Nikdo k nám nepřišel koledovat a kamarádky se nepřišly schovat.
- Tyto Velikonoce jsme vůbec neslavili. Oproti těm loňským. Loňské Velikonoce byly bezva, pekl se beránek, kluci přišli na šmigrust. Zato letos vůbec nic nebylo. Ani beránek, no prostě nic. Mamka byla v práci, taťka pracoval a my byli na zahradě.
- Letošní Velikonoce v porovnání s těmi loňskými byly určité jiné. Protože žijeme na Valašsku, kde se tradice velice dodržují, byl to pro koledníky, kteří měli ve zvyku chodit po chalupách na koledu pro vajíčka a štamprli slivovice, smutné. Letos to museli omezit. Mohli se projít na koledu tak maximálně po zahradě a chalupě, a přitom vyšlehat spolubydlící. Jak zpívá Pokáč ve své písni: „Babička je skupina nejvíce riziková, tak cinknu ji, ať vejce sní a chlast mi někde schová“ (píseň Veselé Covidonoce). Tak příští rok snad

budeme moct zase chodit na koledu.

- Byly velmi jiné. Minulý rok jsme chodili po Frenu navštěvovat příbuzné a tento rok nic. Takové Velikonoce bez ničeho.
- Pokud vynechám beránek, tak Velikonoce vůbec nebyly.
- Letošní Velikonoce byly o hodně jiné než minulý rok. Nepřišli k nám skoro žádní koledníci a zbylo nám docela hodně velikonočních vajíček ať už malovaných, perníkových nebo čokoládových. Vyšlehat nás byl jen tatínek, bratrance, děda a strejda.
- Až na to, že jsem nemohl koledovat, tak jako normální.
- Nikdo, kromě rodiny, u nás nebyl, bylo to také prázdné.
- Velikonoce jsme trávili doma. S bratry jsem se byla podívat k babičce. Odpoledne jsem jezdila chvíli na kolečkových bruslích.
- Trochu chudší, ale jinak stejné.
- Tyto Velikonoce nebyly tak akční, probíhaly moc v poklidu a bez kamarádů. **—red—**

Frenštátští hasiči rozhodně nezahálí

■ V jarních měsících hasiči vyjíždějí k požárům trávy a lesních porostů. Častěji také vyjíždějí k požárům nebo k dohašování špatně zabezpečených ohnišť. Dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, fyzická osoba nesmí provádět plošné vypalování porostů, a i přesto je u nás vypalování trávy neustále oblíbené. Jarní úklid se ale nemusí majitelům zahrad nebo remízek vyplatit. V pondělí 6. dubna měli frenštátští hasiči dva výjezdy k požárům travního porostu a hořící hromadě klestí.



■ Šest jednotek hasičů zasahovalo v úterý 7. dubna v Lichnově u požáru hromady dřeva, kůlny, garáže a střechy přístavby rodinného domku, za který může úlet žhavých uhlíků z ohniště, kde bylo spalováno klestí a dřevěný odpad. Předběžná škoda byla odhadnuta nejméně na 200 tisíc korun, nikdo nebyl zraněn. Do Lichnova vyjela jednotka HZS MS kraje ze stanice Nový Jičín, společně s ní pět jednotek dobrovolných hasičů z Frenštátu pod Radhoštěm, Lichnova, Kopřivnice, Štamberku a Příbora. Hasiči dostali oheň pod kontrolu za více než hodinu, další hodinu jim zabralo dohašování s rozebíráním konstrukcí.



■ Další výjezd měla frenštátská jednotka do Lichnova, kde vyjela na pomoc staršímu muži, který si poranil koleno při procházce v lese. Muž si sice přivolal zdravotní pomoc, ale

hasiči jej museli pro nepřístupný terén snést k vozu záchranné služby. Hasiči se ke zraněnému dostávali kilometr pěšky, přenesli jej ve vakuové matraci a předali k ošetření do vozidla zdravotnické záchranné služby.



■ Kuchyň v plamenech, pravděpodobně od rychlovarné konvice

11. dubna vyjeli frenštátští hasiči do Martinské čtvrti, kde hořela kuchyňská linka. K požáru došlo pravděpodobně od rychlovarné konvice. Jednotka provedla natažení útočného proudu, prováděla odvětrání prostor pomocí přetlakového ventilátoru a měření prostoru termokamerou. Majitelka bytu nebyla zraněna.



■ Hasiči jeli k nehodě dvou aut

Dopravní nehoda dvou osobních automobilů se odehrála v Trojanovicích, Lomné. Hasiči nemuseli nikoho vyprošťovat, na místě si však převzala dvě zraněné osoby do péče zdravotnická záchranná služba. Jednotka provedla protipožární opatření a po vyšetření Policií ČR byla vozidla odvezena.

zdroj: Hasiči Frenštát p. R.



V Trojanovicích na Lomné hořely dílny

Šest jednotek hasičů zasahovalo v sobotu 4. 4. 2020 večer v Trojanovicích u požáru v bývalém zemědělském družstvu, kde hořela polovina přebudovaného kravína na dílny a sklady. Škoda na dílně a jejím vybavení, dvou osobních automobilech a dvou motorkách byla předběžně odhadnuta téměř na dva miliony korun. Může za ni nedbalost při řezání železného materiálu. Nikdo nebyl zraněn.



Operační středisko hasičů bylo o požáru informováno v sobotu krátce po 18. hodině. Do Trojanovic vyjely jednotky HZS Moravskoslezského kraje ze stanice Frenštát pod Radhoštěm, Trojanovic, Nového Jičína, Kunčic pod Ondřejníkem, Kopřivnice a Příbora.

Hasiči dostali oheň v částečně rekonstruovaném objektu pod kontrolu za hodinu a půl, dohašování s rozebíráním střešních konstrukcí jim zabralo téměř další dvě hodiny. Dobrovolní hasiči z Trojanovic hlídali požářiště až do nedělního rána.

—red—

Opět hořel les. Tentokrát v Trojanovicích pod Javorníkem

Frenštátští hasiči zasahovali dne 18. 4. 2020 po dvanácté hodině u požáru lesního porostu o rozloze cca 150 x 150 metrů v Trojanovicích pod Javorníkem. Jednotka natáhla dopravní vedení a několik útočných proudů na hašení požáru. Zásah byl v náročném kopci, kde se obtížně dostávala požární technika. Dovoz vody zajišťovaly cisterny, které jezdily na čerpací stanici do Frenštátu pod Radhoštěm.

—red—



Vznítíl se stroj na drcení slámy

Hasiči Frenštát pod Radhoštěm zasahovali 17. dubna 2020 v 16.15 hod. u požáru stroje na drcení sena a slámy, který vyrábí pelety. Při příjezdu jednotky byl objekt silně zakouřen. Za

použití dýchací techniky a termokamery bylo ohnisko požáru nalezeno a uhašeno útočnými proudy. Jednotka provedla odvětrání objektu a proměření stroje termokamerou.

—red—



6. května si připomínáme památný den Frenštátu p. R.

Začátkem května si celá země připomíná jednu z nejdůležitějších událostí dvacátého století – výročí ukončení nejkrvavějšího konfliktu v dějinách lidstva, druhé světové války. Stejně je tomu i ve Frenštátě. Mladší generace by mohla mít dojem, že při osvobození města nedošlo k žádným dramatickým událostem. Neprobíhala zde žádná důležitá bitva typu ostravské operace ani pouliční boje jako v pražském povstání. Přesto si naši předkové užili řadu dramatických událostí. Posuďte sami.

Koncem války zažil Frenštát dvě bombardování. V únoru 1945 anglická letadla shodila šest bomb poblíž nádraží a koncem března Sověti svrhli na město čtyři bomby. Zasáhli budovu kina a tehdejší dívčí školy, dnes ZŠ Tyršova. Třetího května Němci vzali jako rukojmí 10 významných občanů města s tím, že bude-li při odchodu německých vojáků na některého z nich vystřeleno, budou rukojmí popraveni. Čtvrtého května večer Němci vyhodili do povětří železniční mosty přes Lomnou a Lubinu a zvláštní lokomotivou prožezali pražce v délce

1 kilometru směrem na Veřovice i na Kunčice. Pak na vyhozený most u nádraží pustili lokomotivu, aby zablokovala trať. Pátého května večer němečtí vojáci vyhodili do vzduchu silniční most u Střelnice přes Lomnou, v noci silniční most na Tichou. Šestáho května vyletěl do vzduchu most na Šibenkách. To už bylo město bez německých vojáků, kteří odešli kolem 5. hodiny ranní. Brali s sebou vše, nač přišli, hlavně potraviny, šatstvo a jízdní kola. Za deštivého a mlhavého rána se v prostoru Žuchova objevily dvě skupiny sovětských rozvědků, vedené poručíky



Oslavy osvobození v neděli 20. května 1945 - vystoupení národopisného souboru



Rožkovem a Ivanovem. Po šesté hodině ranní se na východním okraji města objevily první sovětské vojenské jednotky. Nepřijely na tancích zasypaných šeríkovými květy. Na dobových fotografiích jsou vidět spíše selské vozy tažené koňmi.

V sedm hodin ráno ustal déšť a vysvitlo slunce. Lidé vyvěšovali československé a sovětské vlajky. Sedmého května v 17 hodin byl na náměstí koncert městské hudby a promluvil velitel sovětské posádky poručík Čirkov a za čs. armádu pplk. Metoděj Sedláček. Osmého května byla zahájena stavba provizorních mostů.

Libor Knězek

Soutěžní otázka

Jak se jmenuje nová kniha Radomíra Golase?

Své odpovědi, včetně uvedení vašeho jména i adresy, popřípadě telefonního čísla, zasílejte do 15. května 2020 na adresu: Frenštátský zpravodaj, Dr. Parmy 254, 74401 Frenštát pod Radhoštěm, nebo emailem: frenstat.noviny@mufrenstat.cz. Z došlých odpovědí bude vylosován jeden soutěžící, který obdrží knihu, kterou si převezme v redakci FZ.

Správná odpověď: Termín dokončení cyklostezky je 15. listopadu 2020

Výherce: Jana Fojtková

Frenštátské Ičko opět v provozu



Od 27. dubna je v provozu frenštátské TIC. Provozní doba COVIDová: Pondělí až pátek od 8.30 – 11.30 12.30 – 17.00. Sobota, neděle, svátky zavřeno. **—red—**

Odrobinky

Drobečkům z chleba se u nás říkávalo „odrobinky“. Sbírala jsem je ze stolu a dávala ohni. Dnes odrobinkami nazývám své vzpomínky. Také je pomalu sbírám. Vzácný je i ten nejmenší drobeček...

Kamení

„Začátek kamení – konec chleba“, to platilo kdysi pro všechny podhorské obyvatele. Pro nás, trojanovské, však, pravda, platil jen začátek. Když se kamení každé jaro z pole vybíralo a ukládalo se na hráze, kterým se odborně říká mezní valy, nikdy bych se toto pojmenování nedověděla, kdyby můj mladší bratr nepsal pod tímto názvem svou disertační práci – přece jenom se na políčku něco urodilo. Chléb byl vždycky, ale muselo se velmi tvrdě pracovat.

Sotva na jaře sešel sníh a pole oschla, museli jsme už od útlého dětství sbírat kamení. Kromě hrábí k tomu byly uzpůsobeny i dřevěné kastlíky. Byly to bedýnky asi tak padesát na padesát centimetrů s jednou stranou volnou, aby se na ni mohla přihrabovat hlína z krtinců. Nejdříve jsme sbírali jenom kamení, a když naše ruce dospěly natolik, aby udržely hrábě, museli jsme rozhrabávat i krtince. Práce to byla

těžká a náročná, a kamení, i když jsme nosili na hrázu bedýnku za bedýnkou vždycky plnou a těžkou, neubývalo. Soustředění bylo opravdu dětské, a tak se nám stávalo, že jsme nějaký ten kamínek přehlédli. Výsledek kontrolovali staříček a ti nás nešetřili, když jsme pracovali nedbale.

Už si nepamatuji, ve kterém časovém údobí to bylo, když kluci od tětky Veruny – tenkrát to byli Jan a Pepa, protože Bohuš se už přizpůsobil pod Javorník – začali podnikat. Někde sehnali drtič a jednu hrázu po druhé začali likvidovat. Vyráběli štěrky na cesty. Jejich iniciativa skončila velmi brzy. Ne snad proto, že došli hráze, ale odbyt nebyl takový, jak si představovali, a také neměli tu správnou výdrž.

Hráze kamení, které třeba jenom naše pole obklopovaly ze tří stran, bývaly místem našich her, trhali jsme tam borůvky, kterým jsme říkali hafery. Těž byly místem určujícím. Agneša byla zpod hráze, a Verunka



z Bařiny žila za hrázou. Každá hráza někomu patřila a vlastnictví se hájilo nejvíce v čase, kdy se na ní mohlo něco sklízet. Dobře si pamatuju, jak na nás, ještě tenkrát neznámý spisovatel Josef, takto náš příbuzný, křičel: „Tahnitě z hráze, nebo na vás vezmu posranou metlu!“ Tak výstražného povelu „Pražáka“, který už do Trojanovic jezdil jenom na prázdniny, jsme nemohli neuposlechnout, a uklidili jsme se na hrázu další, která patřila k jiné chalupě, a kryli jsme se v křoví, aby nás zase někdo nevy-

hnal. Když ta naše maminka vařila tak dobré borůvkové knedlíky!

Kolikrát se procházím okolo našich polí, která v padesátých letech převzala do své péče družstva (když maminka lamentovala, řekl jí jeden agitátor: „Matko, nás pole neživí, nás živí fabriky“) a vidím neuvěřitelné množství kamenů, které dostala na povrch hluboká orba a už se nenašel nikdo, aby je na hráze ukládal, říkám si: Tak na vás naši staříček!

Hana Juračáková

Co ve školství chybí, je dostatek kvalitních a nadšených učitelů, říká Milena Vaverková

Jedním z oceněných pedagogů v rámci Dne učitelů byla Milena Vaverková, která celou svou pedagogickou kariéru spojila s frenštátským gymnáziem. „Vždy vedla studenty pevnou rukou k nejlepším výsledkům,“ vzpomíná na ni jeden z jejích žáků. Letos v srpnu odchází do důchodu. Gymnázium, na které po škole nastoupila, se později transformovalo na Gymnázium a Střední průmyslovou školu elektrotechniky a informatiky. Posledních 17 let byla Moravskoslezským krajem jmenována do funkce ředitelky. Díky výborným pedagogickým schopnostem a odborným znalostem připravila pro další studium mnoho studentů. Za její pedagogickou činnost jí byl v roce 1996 Školským úřadem v Novém Jičíně udělen titul Učitel roku. V roce 1999 byla tímto úřadem i Ústředním výborem fyzikální olympiády oceněna za práci s talentovanou mládeží a v roce 2010 převzala ocenění z rukou hejtmána MSK. Pod jejím vedením se škola stala jednou z nejvyhledávanějších a nejlepších škol v kraji. Pokusili jsme se zjistit, kudy vede cesta do hlubin štuďákovy duše.

■ **Paní ředitelko, můžete popsat vaši profesní cestu k pozici ředitelky Gymnázia a SPŠEI?**

Má cesta byla docela jednoduchá. Po absolvování Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci se mi splnil můj dětský sen a získala jsem místo jako učitelka na Gymnáziu ve Frenštátě pod Radhoštěm, kde jsem 21 let vyučovala matematiku a fyziku, podílela jsem se na tvorbě školního vzdělávacího programu, založila jsem Středoškolský klub pro práci s nadanými žáky, vedla kroužky v Domě dětí a mládeže a odsud to byl již přirozený krok k tomu, abych se v roce 2003 přihlásila do konkurzního řízení na ředitele školy a od té doby dalších 17 let vykonávám tuto funkci.

■ **Když jste vy byla studentkou střední školy, z čeho jste mívala největší strach?**

Musím vás zklamat, byla jsem dobrou studentkou. Na dobu studií na frenštátském gymnáziu ráda a často vzpomínám. Vždy jsem tíhla k přírodovědným předmětům, problémy mi činil dějepis, encyklopedické znalosti mi nejsou vlastní, z toho jsem měla strach. V době studií jsem měla největší radost

z akcí, které jsme se spolužáky pořádali pro ostatní a dodnes na ně rádi vzpomínáme. Patřil mezi ně např. Majáles, který jsme chtěli se Studentskou radou obnovit letos, ale události těchto dní nám to znemožnily.

■ **Co vám nejvíce bere energii při vaší práci?**

Samozřejmě přebujelá byrokracie a to, že ředitel školy je při svém rozhodování „sešněrován“ spoustou vyhlášek, nařízení, vyplňováním dotazníků a na pedagogickou práci nezbyvá čas. To mě velmi mrzí.

■ **Jaký problém v současném českém školství považujete za nejzávažnější?**

Stojím v čele školy, která sdružuje gymnázium, průmyslovku i učiliště. Vyučujeme tedy žáky základní školní docházky, žáky vzdělávající se ve všeobecných předmětech, odborných předmětech i učně. Mám tedy možnost srovnání a dle mého názoru je největším problémem českého školství nedostatek učitelů odborných předmětů, to znamená odborníků na průmyslovce a učitelů odborného výcviku na učilištích.

■ **Jaké je řešení?**

Jako možnost se mi jeví „pustit“ odborníky z praxe do škol. Stále se o tom mluví, ale brzdou je především to, že tito odborníci jsou nuceni složit tzv. pedagogické minimum. Pokud by se uvedlo do praxe duální vzdělávání, což je systém úzkého sepětí firem a škol, byl by problém alespoň částečně vyřešen. Nezanedbatelné nejsou ani platy. Stále je propastný rozdíl mezi platem učitele a inženýrem ve firmě.

■ **Jak těžké je udržet úroveň školy?**

V současné době má naše škola perfektní tým učitelů, a proto se vedení školy má o koho opřít a práce se daří. Pedagogický sbor ovšem stárne a nové kvalitní pedagogické posily se nedaří sehnat.



Milena Vaverková se svými studenty při oceňování osobností škol

■ **Spojení dvou středních škol, které měly ve Frenštátě tradici, byl náročný úkol, nejen organizačně.**

Ano, opravdu to nebylo jednoduché, obě školy si žily vlastním životem a bylo třeba, kromě mnoha organizačních záležitostí, nastolit i společnou firemní kulturu, překonat zaběhnuté principy a sjednotit nejen pedagogické sbory, ale i pracovníky celého správního úseku. Jsem přesvědčena, že se nám to přes mnohá úskalí podařilo a že se všem pracovníkům naší organizace dobře pracuje a tvoří jednotnou skupinu lidí, která vzájemně spolupracuje napříč vyučovými obory. O tom, že se mění i pohled veřejnosti, svědčí neustálý nárůst počtu žáků a především nárůst zájemců o studium na naší škole. Na 170 volných míst, které potřebujeme v prvních ročnících obsadit, máme kolem 400 uchazečů.

■ **V čem je frenštátské Gymnázium a SPŠEI jiné?**

Jsmo jinou školou především svou velikostí a škálou nabízených oborů. V letošním školním roce vyučujeme 723 žáků, a to na gymnáziu, nižším i vyšším stupni, v průmyslových oborech vzděláváme žáky v oboru elektrotechnika, informační technologie a zájemci se u nás mohou vyučit v oboru elektrikář. Při řízení školy se snažím klást důraz nejen na kvalitu vzdělávání, aby se žáci uplatnili na vysokých školách, ve firmách i v provozech podniků, ale rozvíjeli se i v mimoškolní činnosti. Ve škole se schází kroužek robotiky, Arduina a internetu věcí i programování. Absolventi mohou získat řadu certifikátů pro svou další profesi. Velice si cením hodnocení šedesáti firem pro Klub zaměstnavatelů, kdy se naše škola umístila na sedmém místě (kraj zřizuje celkem devadesát středních škol), a to jako jediná mezi deseti nejlépe hodnocenými školami Moravskoslezského kraje, která neleží v Ostravě či Opavě.

■ **V čem se snažíte dělat věci jinak, na co jste nejvíce hrdá?**

Od sloučení škol jsem se ve své práci soustředila na to, aby na pracovišti panovala co nejpříjemnější atmosféra, aby se všem dobře pracovalo, aby prostředí bylo opravné, světlé a příjemné. V celém svém profesním životě se věnuji talentovaným žákům a jsem hrdá na to, že se mi podařilo k této práci přivést řadu kolegů, kteří se svými žáky získali přední umístění nejen na celostátní, ale dokonce i mezinárodní úrovni v elektrotechnice, robotice a v mnoha vyučovaných předmětech. K věhlasu školy přispěl i všem dobře známý smíšený pěvecký sbor Garrendo.

■ **Jak se od revoluce změnilo školství a systém vzdělávání?**

Změnilo se mnohé. To, že se mění metody výuky, používání techniky, dorozumívání pomocí moderních přístrojů je přirozené, je to vývoj. Co mě osobně velmi mrzí, a to již delší dobu a biju na poplach, je úroveň znalostí žáků frenštátských základních škol, kteří bývají u přijímacích zkoušek na naši školu na předních místech a jejich znalosti tomu odpovídaly. V posledních letech je to právě naopak. Domnívám se, že je to přílišnou benevolencí k chování dětí, malou důsledností ve vyučování a snahou naučit vše. Ne to podstatné, ale vše, co nabízí učebnice, či rámcový vzdělávací program.

■ **Co ve školství chybí? Kromě peněz tedy.**

Začnu od konce. Myslím si, a snad to nevyzní příliš kacířsky, že peněz je ve školství dostatek a schopný ředitel na ně dosáhne. Co ve školství chybí, je dostatek kvalitních a nadšených učitelů, kteří mají svou práci rádi, mají rádi děti a mládež a do své práce vkládají srdce.

Romana Stejskalová



Ve Španělském sále Pražského hradu na oslavách NATO

Cesta do hlubin strojoven a technického zázemí frenštátského akvaparku a

Frenštátčanů, kteří ještě nebyli v kině, asi mnoho není. Stejně tak asi mnozí obyvatelé našeho města navštívili při různých příležitostech kulturní akvapark, kluziště, nebo třeba knihovnu. Je pravděpodobné, že si přitom ani neuvedomí, že každá z těchto institucí musí mít nějaké zázemí. Aby voda v krytém bazénu byla dost teplá, dezinfikovaná a čistá, aby led byl na kluzišti zmrzlý a hladký, aby si divák v divadle užil efektů, které berou dech, aby filmový fanoušek měl jasný obraz a čistý zvuk, aby v sauně bylo teplo a v akvaparku tekla řeka či stříkal vodní hříb, to vše potřebuje své technologie. Technické finty, které diváka či uživatele vůbec nezajímají, nebo o nich neví, ale bez kterých to prostě nejde. V našem novém seriálu jsme se rozhodli vám představit prostřednictvím fotoreportáže technické finy některých zařízení. Najednou si uvědomíte, kolik lidí se na vašich zážitcích podílí. A jaké technické vybavení je k tomu potřeba.

V dnešním dílu vás zavedeme do zákulisí frenštátského akvaparku a krytého bazénu. Každý z návštěvníků zcela samozřejmě očekává, že voda bude čistá, hygienicky nezávadná a přiměřeně teplá. Očekává také fungující vodní atrakce: masážní trysky, tobogány, divokou řeku, vodní hříby a jen bůh ví co

ještě. Aby tohle všechno klient dostal, k tomu je třeba, mimo týmu lidí, také složité technické zázemí. Čerpadla, filtry, ionizátory, dávkovače chemie a mnoho dalších věcí. Co se skrývá v zákulisí akvaparku a krytého bazénu, vám alespoň částečně poodhalíme v naší fotoreportáži.

—red—



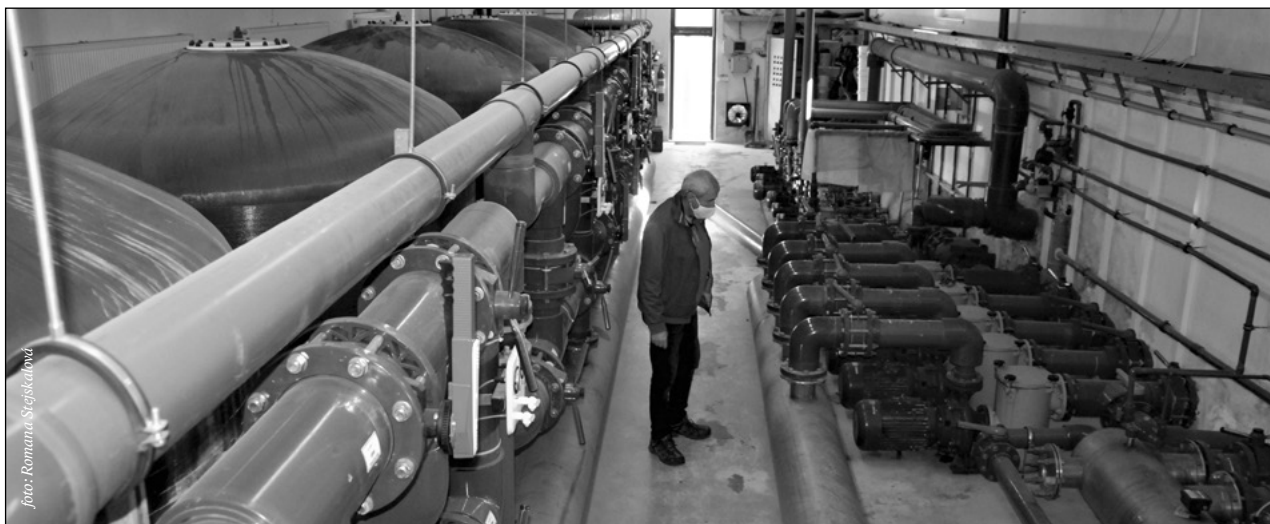
Zázemí akvaparku s barely na chemikálie a dávkovací čerpadla pro úpravu bazénové vody



V těchto dnech probíhá na akvaparku čištění bazénů a tobogánů, čištění nosných konstrukcí a akumulačních nádrží



Zázemí akvaparku. Tlakové pískové filtry pro úpravu bazénové vody



V zadní části strojovny se nachází vpravo cirkulační čerpadla pro atrakce akvaparku. Každá atrakce je vybavena vlastním zařízením (čerpadlo proti proudu, čerpadlo chrlíče)



Kotel a dvě ze šesti tepelných čerpadel

krytého bazénu



mulačních jímek



Rozvod potrubí pro pískové filtry



Pohled na tlakové pískové filtry v prostorách zázemí krytého bazénu



Nádoby na chemii a dávkovací zařízení na úpravu vody



V dubnu byla nutná oprava prasklého potrubí o průměru 315 mm, které napájí atrakce akvaparku, kterou provedli zaměstnanci firmy BWT Praha



Srdce krytého bazénu: Elektrické zařízení včetně počítačového programu pro řízení plynové kotelny a ohřev bazénové vody



na ohřev bazénové vody v akvaparku

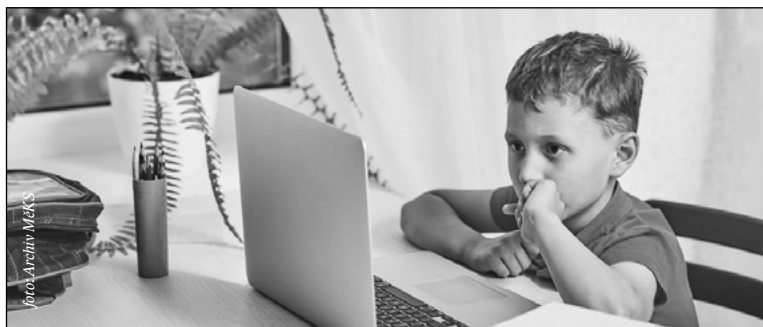


Tři zásobníky krytého bazénu /po 500 l/ na teplou vodu a dva kotle na ohřev teplé užitkové vody

Popisky: Jiří Štefek, vedoucí správy sportovišť

Úkoly, nebo pyžamový den? Učení doma je náročné, míní rodiče i školy

Elektronická pošta, speciální programy, facebookové skupiny, webové kamery. Výuka ze škol, které jsou kvůli epidemii koronaviru zavřené, se dálkově přesunula z velké části na internet. Na tuto situaci nebyly připravené školy, ale ani rodiče. Covidové prázdniny nejsou pro děti jednoduché období. Nemusí do školy, ale přesto se musí učit. Často je obtížné to jejich hlavičkám vysvětlit, zvláště těm mladším ročníkům. Jednoduché to však nemají ani kantoři. Ti IT zručnější učí své žáky on-line. I v současném složitém období se však najdou pedagogové, kteří pomocí moderních technologií dětem nejen zadávají práci a kontrolují jejich výsledky, ale zajímá je také, jak obtížné období vnímají a jak na ně reagují.



ZŠ Tyršova

V době, kdy se vše omezuje, začali v ZŠ Tyršova každý týden vydávat internetový školní časopis Tyršovská doba covidová, který najdete na stránkách školy. Časopis by měl vycházet až do obnovení výuky. Učitel Petr Ondryáš ze ZŠ Tyršova poslal svým žákům z jedné šesté a dvou osmých tříd několik anketních otázek. Odpovědi žáků považuje za natolik zajímavé, někdy i překvapivé a často vtipné, že se rozhodl o ně s vámi čtenáři podělit.

■ Mluví se o tom, že by se v tomto školním roce už vůbec nešlo do školy. Souhlasíte s tímto návrhem?

- Souhlasím.
- NE, už mě to doma nebaví, chci už být s kamarády venku.
- No, moc nevím. Kdybychom šli do školy v květnu, tak toho zkoušení a testů bude moc. Kdybychom šli do školy až v září, tak si myslím, že to bude trochu podobné jak v tom květnu. Skoro žádný rozdíl. Nevím.
- Ne. To by mě doma asi piclo. A ještě k tomu ty úkoly... Taký mi chybí kamarádi, spolužáci
- Obě možnosti mají pro a proti. Takže se zdržuji hlasování.
- Ano, souhlasím, protože jakmile by nás poslali do školy, bylo by moc lidí pohromadě a hodně lidí by onemocnělo.
- Jo, rád.
- Aspoň na poslední měsíc bych do školy jít chtěla. Rozloučit se na prázdniny.
- Ano, jakou jinou odpověď byste od jedenáctiletého kluka čekali.
- Raději bych byla ve škole, ale pokud budeme muset zůstat doma, tak to vydržím.

■ Je to už více než měsíc, co nechodíte do školy. Změnila se za tu dobu vaše příprava (a jak)?

- Ne.
- Jenom stávám trochu později, ale jinak ne.
- Docela jo, změnilo se to. Když jsme chodili do školy, tak jsem udělala úkoly, nachystala jsem se, a to vše. Teď nad tím sedím tak 2-5 hodin vkuse.
- Tak má příprava do školy se docela změnila. Každý den začínám pracovat tak o půl desáté a končím s obědem. Jako první se mrknu na Bakaláře, jestli tam přibyl úkol. Jestli přibyl, tak se ho snažím udělat co nejdříve, ale někdy si na něj najdu čas až za dva dny. Zápisy si vytisknu, nalepím a naučím. Udělám testy na Alfbooku, a tím většinou skončím.
- No, už nejsem v takovém stresu a mohu si školu naplánovat, jak potřebuji. Ale radši bych byl ve škole.
- Změnila, hodně. Teď už stíhám dělat úkoly hned po zadání.
- Narozdíl od doby, kdy jsme chodili do školy, můžu déle spát a můžu si učení rozvrhnout tak, jak se mi to hodí.
- Ani ne, je stejná.
- Když nechodíme do školy, učím se někdy dopoledne a někdy odpoledne.
- Ano, doma se mi nechce tak pracovat, jak ve škole.
- Vstávám v 8 hodin ráno, končím s prací v 7 hodin večer.
- Změnila se, učím se méně.

Gymnázium a SPŠEI

Do ankety se zapojili také studenti frenštátského Gymnázia a SPŠEI. Žáky 1.B. oslovil učitel Ondřej Jašek. Tady jsou jejich odpovědi.

■ Mluví se o tom, že by se v tomto školním roce už vůbec nešlo do školy. Souhlasíte s tímto návrhem?

- Dle mého jediné správné řešení.
- Ano i ne, vzhledem k šíření nemoci, je asi lepší, abychom zůstali doma. Na jednu stranu je to nejspíš správné rozhodnutí... Ale já bych se do školy klidně vrátil. Takže s rozhodnutím nesouhlasím.
- Více méně mi nesejde, jakou formou se budeme vzdělávat, důležité jsou informace a na jejich podání mi v podstatě nezáleží. Ale dal bych přednost studiu ve škole.
- I kdybych s ním nesouhlasila, tak to stejně nic nezmění. Především je teď důležité, aby se virus přestal šířit, takže tento návrh určitě není bezvýznamný.
- Takže pokud by to mělo pomoci, tak s tím souhlasím.
- Ne, chci zpět do školy za kamarády. Chybí mi i holky z jiných tříd.
- Na jednu stranu s tímto návrhem souhlasím a myslím si, že by to pomohlo v mnoha ohledech zastavit šíření koronaviru, ale na druhou stranu si myslím, že už bychom do školy měli nejpozději v červnu, aby se stihlo nám uzavřít známky.
- Mně osobně vyhovuje domácí výuka, ale jsem pro otevření škol, neboť si myslím že je to pro většinu lidí lepší varianta.

■ Změnila se vaše příprava do školy (a jak)?

- Vše si rozvrhuji sám a je to paradoxně osobnější přístup než ve škole.
- Nic se nezměnilo, nic moc nedělám. Příští rok přecházím na jiný obor.
- Většinu práce teď dělám pomocí počítače, což je mnohem rychlejší.
- Ano. Mám teď více času na všechno, můžu si to pěkně rozdělit a všechno stihnout v termínu. Musím se přiznat, že teď mi to vyhovuje více než ve škole.
- Změnila. Učivo se neučím nazpaměť.
- Učím se jen co chci, kdy chci. Ale nevím, jak bude vypadat známka na vysvědčení.
- Ano příprava se velmi změnila. Většinou děláme nějakou samostatnou práci, nebo máme videokonferenci, jako nevýhodu beru ale to, že stále jsou v této výuce nepřesnosti, protože na ni nebyl nikdo připraven. Naštěstí většina učitelů je tolerantní.

■ Jak zvládají domácí výuku vaši rodiče?

- Mamka pomáhá mladší sestře, takže se snažím zvládat sám.
- Nijak se nezapojují, takže dobře.
- Rodiče jsou celkem v pohodě, já po ní pomoc nechci, ale brácha je v první třídě, ten pomoc potřebuje.
- Rodiče mi pomáhají s výukou stejně jako předtím (což znamená, jenom občas s češtinou) a jednou týdně mi vytisknou potřebné materiály, takže si myslím, že jim to vůbec nedělá problém.
- Protože už jsem na střední, nepotřebuji pomoc už prakticky s ničím, takže se jich to vůbec nedotýká. Maximálně jim dávám přečíst slohové práce, ale tak to jsem jim dávala přečíst už předtím.
- Žiju jen s mamkou, která chodí do práce, nemá čas mi pomáhat.
- Moji rodiče do mé výuky nijak nezasahují.



A jak zvládají domácí výuku rodiče?

Jak zvládnout domácí učení? Nakládají toho učitelé dětem málo nebo moc? E-mailové schránky rodičů dětí školou povinných se plní úkoly. Co udělat z matematiky, co z češtiny. Jak se ale ukazuje v reakcích na sociálních sítích, rodiče to nemají jednoduché.

Marcela, maminka šestáka

Pracujeme každý den. Já chodím brzy ráno do práce, ale s mladým se učí dcera, která studuje střední školu. Někdy je problém, když je souběh její a jeho on-line výuky. Máme jen jeden tablet, takže se musí domluvit. Jinak syn pracuje na Alfbooku a navíc vypracovává další zadané úkoly a projekty. Já mám přes aplikaci Bakalár přehled, jaké úkoly má dělat. Odpoledne, když přijdu z práce, mě čeká vaření na další den a kontrola jednotlivých úkolů. Ale dá se to zvládnout.

Zuzka, maminka osmáka a septimánky

Musím říct, že máme asi proti rodičům s malými školáky velkou výhodu v tom, že děti už jsou velké a samostatné. Učit se s nimi opravdu nemusím, vše zvládají sami nebo si vzájemně pomůžou. Dcera je na gymnáziu a tady se mi líbí, že dostávají všechny úkoly v jeden určený den v týdnu, nemusí tedy každý den sledovat, jestli něco přišlo, nepřišlo apod. Mají také mnohem více on-line vyučovacích hodin, které dcera zvládá bez problémů z mobilu. Většina z nich je nepovinná, ale přesto si myslím, že je dobré na nich „být“. Takže úkoly zvládají, myslím, že už si na systém zvykli, jen jim chybí osobní kontakt s kamarády. To je podle mě pro mnoho dětí psychicky náročnější než výuka on-line. Čemu já třeba úplně nerozumím je, jakým způsobem bude probíhat klasifikace, a jak to bude s učivem jako takovým, je to hodně o zodpovědnosti těch dětí samotných.

Marian, tatínek čtvrtáčky a sedmačky

Pro mě osobně to není žádná výhra, po celém dni v práci, i když máme doma babičku, je příprava náročná. Hlavně jde o režim, který našim dětem dává škola, toto doma nejsme schopni zajistit, a tak spíše doháníme, než abychom drželi krok. Budu rád, až tento stav skončí.

Maminka čtvrtáky

Syn je jedničkář, ale stejně máme problém všechno zvládnout. Úkoly posíláme vyplněné zpět paní učitelce, ale trávíme nad tím hodiny. Je ve čtvrté třídě, a ne všechno mu umím vysvětlit, postěžovala si maminka z Frenštátu, která nechce být jmenována.

Adéla, maminka třetáka a šestáčky

S vyučováním doma nemáme problém, ale určitě je to časově náročné. Koupili jsme tiskárnu se skenerem a kopírkou, abychom vše měli při ruce. Starší šestáčka již zvládá vypracovávat úkoly sama, učí se sama využívat PC, tiskárnu i skener, vkládá soubory a komunikuje mailem s učiteli. Po těchto stránce je to velice užitečné. Mladší třeták ještě potřebuje asistenci, ale učit se mu nedělá problém. Jediné, co mu opravdu chybí je kontakt se spolužáky, a tak když mají společný hovor na počítači, je úplně nadšený, že si může se spolužáky popovídat.

Vedení výuky na dálku se mezi učiteli značně liší, tvrdí průzkum

Mezi učiteli jsou značné rozdíly ve způsobu komunikace a zadávání úkolů při výuce online. Zatímco zhruba polovina je v kontaktu se žáky denně, pětina jen jednou týdně. Tři čtvrtiny učitelů používají ke komunikaci e-maily či elektronické systémy, ale jen asi dvě pětiny vysvětlují zadané úlohy po telefonu či na chatu. Zjištění vyplynula z průzkumu společnosti PAQ Research. Jak to vidí učitelé ve Frenštátě pod Radhoštěm, na to jsem se zeptala Zity Kučové, Zuzany Školekové a Terezy Mikeskové, učitelky z obou frenštátských základních škol, Radima Juchelky, Jakuba Volného, Ondřeje Jaška a Kateřiny Vaňkové z frenštátského Gymnázia a SPŠEI. Jak to tedy zvládají učitelé a jak probíhá jejich výuka v době koronavirové?

Zita Kučová, učitelka ZŠ Záhumí

Zvládnout se to dá, ale lepší je být ve škole a mít osobní kontakt se žáky. Když jim něco vysvětluji ve škole, můžu reagovat na výraz v jejich obličeji, že třeba něco nepochopili nebo že už je to jasné, mohou se hned ptát na nejasnosti. Pokud jim to mám vysvětlovat na papír a posílat, tohle je pro mě obtížné. Učím angličtinu, takže vysvětlení nějaké gramatiky je problém. Určitě pak ještě větší problém pro žáky, protože mohou jinak pochopit můj písemný výklad. Ne všichni rodiče ji ovládají, takže jsem velice tolerantní a snažím se chyby spíš znovu vysvětlit připomenutím pravidel. Sedím u počítače daleko delší dobu, než jsem sedávala. Telefonuji více než kdy jindy, učím se používat různé technické nástroje a vymoženosti moderní doby. Pro nás všechny si myslím, že je to nejlepší zkouška a sbírání zkušeností do života. Ne vždy je učivo to hlavní. Děti si uvědomí, jak jim chybí kamarádi, že i po učitelích se některým možná stýská a že začnou mít školu aspoň trochu rádi. Naučí se více spolupracovat a pomáhat si navzájem. To platí také o nás učitelích. Ale hlavně je mi smutno po mé živé třídě. Moc se na ně těším. Také obdivuji rodiče, hlavně těch menších dětí, že učení doma se svými dětmi zvládají.

Jakub Volný, učitel němčiny a dějepisu, Gymnázium a SPŠEI

Mým cílem je udržet výuku v chodu. Hned první týden jsem začal vyučovat online všechny skupiny němčinářů a musím konstatovat, že o výuku mají zájem a většina z nich opravdu pracuje na 100 %. Naštěstí je dnes spousta možností, jak učit cizí jazyky online, takže doufám a zároveň pevně věřím, že se výpadek docházky do školy na jejich znalostech německého jazyka nepoděpí. Vedle němčiny vyučuji online také dějepis. Využívám pro účely výuky webovou stránku Moderní-dějiny.cz a své pracovní listy. Díky historickým událostem uplynulého století si studenti mohou uvědomit, že současná doba plná omezení ani zdaleka nemůže být srovnávána s utrpením, kterým si v minulosti prošli obyvatelé naší země, a proto považují za nutné neu-

stále dostávat do povědomí studentů naši historii. Ačkoliv jsou přípravy na online výuku mnohdy náročnější, dělám maximum, abych své znalosti studentům předal. Víím, že mnozí z nich se bez školy necítí dobře a prostřednictvím online výuky jsou aspoň trochu se školou v kontaktu.

Radim Juchelka, vyučující na Gymnázium a SPŠEI

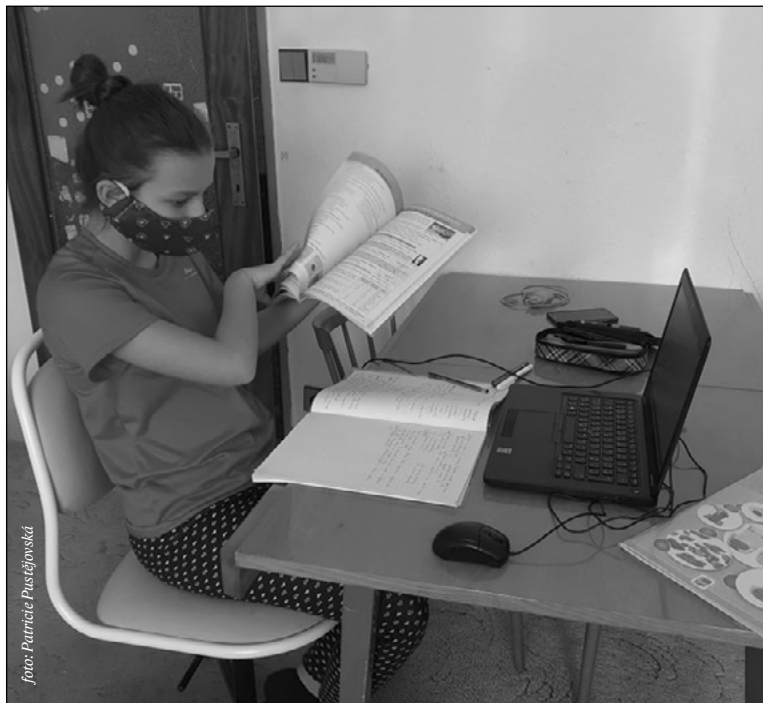
Děkuji za optání. JDE TO! Pracoval jsem mnoho let v IT firmách na projektech pro mezinárodní zákazníky. Práce formou telekonference, home office, webinářů, v mezinárodních týmech, z domova, z auta, z letiště, z hotelu byly našim každodenním chlebem a ekonomickou nutností. A distanční výuka je v podstatě totéž. Normálně učím s notebookem. Teď taky učím s notebookem. Jaký je v tom rozdíl? Rozdíl je „jen“ v tom, kde se nacházím a kde se nacházejí žáci. Spojují nás virtuální týmy a internet. Zdá se, že se pro mě distanční výukou nic nezměnilo. Ten rozdíl je pro mě podstatný. Osobní přítomnost a osobní kontakt se studenty je pro mě nepostradatelný. Přes internet to jde a není to úplně „ono“. V naší škole mají učitelé i studenti možnost používat cloud OFFICE 365, který obsahuje všechny nástroje pro digitální učení a týmovou práci. A dávat tomu cloudu zabrat. Statistika za posledních 30 dní ukazuje, že se v naší škole digitálně učí „ostošest“.

731 aktivních uživatelů, 313 teamových schůzek a hromada další digitální komunikace. Funguje to.

Ondřej Jašek, vyučující biologie a geografie Gymnázium a SPŠEI

V prvních 2-3 týdnech jsem byl se studenty v kontaktu přes e-mailovou schránku. V dalším období jsem již s vybranými studenty rozebíral problematické učivo formou videokonferencí v prostředí Microsoft Teams. Všichni studenti naší školy mají v rámci školní e-mailové adresy přístup k službě Office 365, bylo tudíž jednoduché vytvořit skupiny a studenty do nich přiřadit. Vyzkoušel jsem ale i jiné možnosti on-line výuky, např. Google Classroom. S kolegy

pokračování na straně 14



jsme vytvořili i výukovou skupinu pro maturanty, kteří se připravují na přijímací řízení z biologických oborů, kde rozebíráme vzorové testové otázky. Předpokládám, že od 11. května se v malých skupinách právě s maturanty budeme setkávat. Jako rodič dvou studentů (16 a 13 let), kteří navštěvují víceleté gymnázium, bych byl rád, kdyby se do školy v průběhu května nebo června vrátili. A sám bych byl raději za katedrou a měl před sebou studenty ve školních lavicích.

Kateřina Vaňková, učitelka angličtiny na gymnáziu a SPŠEI

V naší škole zadáváme studentům úkoly jednou týdně ve stejný den. Já učím anglický jazyk, nestačí abych jen zadávala emailem úkoly a poté kontrolovala jejich splnění. V cizím jazyce je potřeba pravidelně komunikovat, proto se s každou třídou scházím jednou týdně na videokonferencích. Ty probíhají v aplikaci TEAMS v rámci Office 365, ke kterým mají přístup všichni naši studenti. Také vytvářím testy a kvízy, ve kterých si mohou procvičit a prohloubit učivo, případně své znalosti otestovat. Používám k tomu opět aplikace Office 365, nebo webové stránky jako například Kahoot či Quizlet. Pomocí videokonferencí jsem už měla několikrát i „třídnickou“ hodinu. Nepovažuji se za pokročilého uživatele IT, ale naučila jsem se mnoho nových věcí a některé budu používat i nadále po návratu k běžné výuce, především online testy.

Zuzana Školeková (2. stupeň) a Tereza Mikesková (1. stupeň), učitelky ZŠ Tyršova

V naší rodině se kromě dětí školou povinných sešly také dvě učitelky. Jedna učí na prvním a druhá na druhém stupni ZŠ. Abychom co nejvíce pomohly rodičům i dětem, rozhodly jsme se, že budeme vysvětlovat učivo prostřednictvím video konferencí. V naší domácnosti jsme si vytvořily učitelský kout, vypůjčily si ve škole nástěnné tabule a upravily obývací pokoj k online výuce. Protože nám připadalo prosté zadávání domácích úloh a učiva pouze prostřednictvím Bakalářů bez kontaktu s dětmi neosobní a také proto, že je nám jasné, že ne každý rodič dokáže svému dítěti vše vysvětlit, začaly jsme několikrát týdně učit děti přes Skype.

Tereza Mikesková: Nejsem žádný IT specialista, přesto jsem online výuku vzala jako výzvu. Technickou podporu mi zajistila má sestra. U dětí mladšího školního věku je velmi důležitý sociální kontakt a sama jsem měla ohromnou radost, když jsem „své školní děti“ viděla a mohla s nimi mluvit. Při první hodině jsem byla dojata, jak se děti na sebe těšily, radily si, jak zacházet s PC technikou a měly radost, že se mohou vidět alespoň takto. Online výuku jsem začala 24. března a od té doby se pravidelně setkáváme 3x týdně v dopoledních a odpoledních hodinách, aby byla výuka dostupná i dětem, jejich rodiče pracují dopoledne. Online výuka je doplňkovým

prostředkem domácí výuky, kterou zadávám prostřednictvím Bakalářů.

Zuzana Školeková: Na druhém stupni jsou děti vedeny k větší samostatnosti. Stejně jako ostatní kolegové podklady k domácí výuce předávám prostřednictvím Bakalářů. Výklad učiva, který žákům zasílám, doplňuji o názorně řešené příklady během online výuky, která probíhá 2x týdně pro výuku mate-

matiky v šestém ročníku. Abych si ověřila, jak žákům učivo jde, vytvářím online testy v podobě google formulářů, které se automaticky vyhodnocují a já tak získávám zpětnou vazbu o průběhu domácí výuky. V naší škole jsou v hojné míře využívány stránky Alfbook, které umožňují procvičení učiva a dávají také zpětnou vazbu žákům i pedagogům o zvládnutí dané látky.



Z obývacího vznikl učitelský kout, ze kterého se hlásíme našim žákům

Škola za časů koronaviru aneb Bláznivý home office jedné matky

V momentě, kdy vyhlásila vláda ČR uzavření škol, jsem si řekla No nazdar! Bylo mi jasné, že můj střední školou povinný syn z toho bude mít zřejmě radost, ale zároveň jsem si byla na 100% jistá, že dcera navštěvující základní školu, bude trpět. A to se záhy potvrdilo.

První tři dny to byla pohoda, rozkoukávání, čekání na to, co se dozvíme ze školy. Hned po víkendu se to postupně začalo rozjíždět, začaly přicházet informační emaily, jak bude probíhat v současném stavu výuka. Nastala stresující situace, na notebooku to nefunguje, na mobilu není místo. Mami, potřebuji nový mobil, abych si mohla stáhnout apku! Po delší diskusi jsme došly s dcerou ke kompromisu, že si aplikaci stáhne zatím na můj mobil. Klid, pohoda, funguje to a úkoly se plní, odesílají a zpětná vazba od učitelů přichází. Vše je zalité sluncem. Středoškolák je v naprostém klidu, zatím nic neřeší. Vše, co je třeba, je pryč hotové. Nadšení z prvního týdne najednou opadá, úkoly se plní koncem týdne, odesílají na poslední chvíli a já jako matka, mám pocit, že ti učitelé ne-

jsou normální, že jim toho dávají moc a že se to prostě nedá zvládnout. Nedá mi to, a tak to trochu zkouknu, co je za problém. Každé pondělní ráno se v sedm ráno budíme pípáním přichozími pozvánkami do kurzů, což potěší. Na další pondělní ráno už vypínám wifi. Takže jsem se rozhodla zavelet k rozumnému rozložení práce. Každý předmět dopoledne procvičit, když je to easy, tak udělat hned úkol nebo test a odpoledne klídek nebo dodělávky, tak abychom o víkendu měli volno. V obývacím pokoji to vypadá jako v kanceláři. Z jedné strany stolu já na home office a z druhé strany dcera ve své osmé třídě. Hezky se nám oběma pracuje, co nevím, se zeptám a já si připadám jako v práci se svou kolegyní. A středoškolák? Hned na poprvé zaspal test z biologie, online výuku matematiky

už ale neprošvihnul a postupně plní zadané úkoly. Dcera má i hodiny zpěvu ze Základní umělecké školy a online výuka se začíná rozbíhat i na základní škole. Stesk po spolužácích je alespoň trochu zažehnán při online setkáních. Paní učitelka třídu mé dcery chválí, jako jediní jsou všichni připojení, nachystaní, prostě v pozoru. Už 15 minut před zahájením online výuky spolu děcka diskutují jako by byli normálně ve třídě. Dá se říct, že to prostě jde.

No a co na to já jako rodič? Rozhodně je to zvláštní doba. Má své plusy i minusy. Není jednoduchá pro žádnou ze tří stran: děti, rodiče, učitele. K výuce neodmyslitelně patří osobní kontakt mezi žákem a učitelem a o to jsou bohužel děti ochuzené. Na druhou stranu se zase prohlubuje vztah mezi sourozenci a rodiči. I když někdy je to o nervy. Děti se naučí samostatnosti, samozřejmě asi ne úplně všechny. Pro učitele je to dle mého názoru naprosto náročná doba. Připravovat se na hodiny

úplně jiným způsobem, pro některé starosti s IT technikou, vyhodnocování testů, a hlavně i oni jsou rodiče. Musí se také starat o děti, domácnost jako my ostatní a k tomu se ještě účastnit online porad, konferencí a školení. Mají a vždy měli můj obdiv za jejich trpělivost a nyní se to ještě více potvrdilo. Být učitelem je prostě poslání, a právě tato doba ukáže, kdo je toho poslání opravdu hoden. Tato situace nás připravila o spoustu každodenních věcí, možností, které jsme brali jako samozřejmost, ale zároveň nás vlastně i obohatila. Mou dceru o nový mobil, já si zopakovala rozbor větný, slovní druhy, chemii, zvládla jsem s dcerou vyrobit model plic a procvičuji anglický jazyk. Hlavně ale věřím, že si teď budeme všichni víc vážit možnosti chodit do školy, setkávat se s přáteli a prostě jen tak se volně procházet, protože jediné, na čem záleží, a proč tyto nařízení musíme respektovat, je zdraví.

Patricie Pustějovská,
maminka středoškoláka a osmačky

Koronavirus může nakazit i váš počítač! K útoku ho využívají hackeri

V době kovidové pandemie se každý odpovědný člověk snaží chránit sebe i ostatní, jak jen to jde. Nosíme roušky, rukavice, používáme dezinfekci, dodržujeme odstupy. Stejně bychom se měli chovat i v kyberprostoru, protože, stejně jako za každé krize, přibývá pokusů jej zneužít. Přinášíme několik užitečných rad odborníků, které by vám měly pomoci se chránit. Hackeri neustále přicházejí s novými a důmyslnějšími způsoby, jak získat citlivé údaje internetových uživatelů. Jak se tedy na síti chovat bezpečně? A jak svá data co nejlépe ochránit? Smyslem článku je upozornit vás na kyberhrozby, které by vám mohly ještě více znepříjemnit život. Také vám chceme vysvětlit, jak se bránit. I v kyberprostoru platí, že prevence je základ.

O co jde?

Ve zkratce, útočníci využívají strachu a nejistoty plynoucí ze současné situace v rámci nejrozličnějších manipulativních technik. Ať už jde o jakoukoli z nich, tak všechny mají společné to, že se snaží uživatele přimět provést nějakou akci, která je výhodná pro útočníka. Pojďme se podívat na tři konkrétní praktické případy.

1. Podvodné e-maily

Ve světě už bylo v souvislosti s koronavirem zaznamenáno několik podvodných e-mailových kampaní. Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost už varoval před kampaněmi, ve kterých útočníci rozesílají falešná doporučení k ochraně před koronavirem. Ve skutečnosti jde o podvod s cílem infikovat počítače uživatelů škodlivým kódem. České mutace těchto e-mailů se k dnešnímu dni neobjevily. Nelze to však ale do budoucna vyloučit a zároveň by byla chyba dávat si pozor pouze na uvedené případy. Vytvořit podvodnou e-mailovou kampaň není těžké a útočníci mohou být velmi kreativní. Uvádíme zde pro ilustraci příklady, jak mohou vypadat další podvodné kampaně:

- Stáhněte si novou aplikaci, která vám ukáže, kde se pohybují nakažení lidé -> odkaz na stránku s aplikací.
- E-mail od vašeho zaměstnavatele zasílající informace o úpravě mezd v době nouzového stavu -> dokument v příloze.
- Zaregistrujte se do databáze pro testování nového léku -> stránka s přihlašováním.
- Přispějte rodině v zoufalé situaci kvůli koronaviru -> odkaz.
- Aktuální rady od ministerstva k zastavení šíření koronaviru -> dokument v příloze.

Ted' už chápete, že útočníci mohou vytvořit stovky verzí různě sofistikovaných podvodných e-mailů. V nich se mohou vydávat za autority (ministerstva, Světovou zdravotnickou organizaci, lékaře, vašeho zaměstnavatele...), mohou se snažit vzbudit urgenci (omezené množství, docházející čas...) a mohou vypadat velmi přesvědčivě (na první pohled věrohodně vypadající adresy, oficiální vizuální styl i bezchybná čeština). Vždy ale budou chtít provést



Jedna z podvodných stránek. Zdroj: <https://www.dvojklík.cz/falesne-e-shopy-vas-pripravi-o-osobni-udaje/>

nějakou akci – klikněte na stránku, otevřete přílohu, zadejte údaje, stáhněte si aplikaci.

2. Podvodné stránky a aplikace

Bezpečnostní komunitě je nyní už dobře známý případ podvodné aplikace vizualizující šíření koronaviru ve světě. Snahou útočníků je, aby si uživatel stáhnul a spustil aplikaci, která na první pohled dělá to, co má – mapa se uživateli normálně zobrazuje. V pozadí se však spustí škodlivý kód sbírající data o uživateli. Konkrétně může jít o hesla, přihlašovací údaje či další informace.

Stejně jako u podvodných e-mailů, i zde platí, že útočníci mohou přijít s celou řadou forem útoků. Podvodné stránky a aplikace zdánlivě nabízí aktuální informace a varování o koronaviru. Budou však po vás chtít instalaci doplňků, stažení aplikací, zadání přihlašovacích či platebních údajů. Tato hrozba je samozřejmě relevantní i pro mobilní aplikace.

3. Podvodné e-shopy

Společnost ESET varovala před podvodnými e-shopy, které nabízejí různé produkty spojené s ochranou před koronavirem. Může jít o roušky, dezinfekce nebo bezkontaktní termometry. Cílem útočníků je získat přihlašovací či platební údaje uživatelů. Objednaný produkt vám samozřejmě nikdy nepříjde. Podvodné obchody už existují i v češtině. Odhalené stránky se snaží působit důvěryhodně a využívají například falešné recenze od neexistujících zákazníků.

Jak se bránit?

Víme, že dnes jsme všichni pod velkým tlakem a často se bojíme, co bude zítra. To je přirozené. I v této těžké době však musíte být opatrní a zdravě nedůvěřiví. Podívejte se tedy, jak se můžete bránit.

1. Zpochybňujte

Budte kritičtí k požadavkům, které jsou na vás kladeny – ať už v e-mailech, na sociálních sítích či kdekoli jinde. A to i tehdy, pokud se vám zdá odesílatel důvěryhodný. Zbystřete zejména, pokud se požadavek týká zneužitelných informací a je formulovaný tak, aby vzbuzoval: urgenci, zvědavost, touhu, strach nebo závist. Významným varovným znamením může být už samotná souvislost s koronavirem.

2. Ověřujte

Před zadáním přihlašovacích údajů si vždy ověřte, zda je znění adresy zcela přesné. Útočníci v některých případech vytváří adresy, které se na první pohled zdají správné, ale ve skutečnosti jde o podvod. Mohou v adrese například vyměnit písmeno „n“ za písmeno „m“ či vynechat jednu samohlásku. Doporučujeme otevřít si nové okno prohlížeče a zadat adresu ručně.

Mimochodem, pozor na častý omyl se zeleným zámečkem vedle adresy. Ten totiž označuje pouze to, že je bezpečná vaše komunikace se stránkou. Jeho přítomnost však sama o sobě automaticky neznamená, že je stránka důvěryhodná.

Vždy si také na internetu a v online komunitách proveďte e-shopy,

ze kterých se chystáte nakupovat. Říďte se oficiálními radami a kanály.

3. Nikdy

- Neotevírejte nevyžádané přílohy.
- Neklikejte na adresy v podezřelých zprávách.
- Neinstalujte neznámé a neověřené aplikace.
- Nikomu nesdělujte své přihlašovací údaje. Nikdy!

BONUS: Kyberkompas

Své šance nejvíce zvýšíte, když budete dodržovat také další bezpečnostní rady. Není jich moc, ale jsou důležité. Právě proto jsme v Kyberbezpečnostním týmu Masarykovy univerzity vytvořili kurz základů informační bezpečnosti pro uživatele – Kyberkompas. Kurz obsahuje praktické informace a srozumitelné návody, díky kterým se o sebe v kyberprostoru zodpovědně postaráte. První tři lekce kurzu jsou určeny i pro uživatele mimo Masarykovu univerzitu. Kurz je zcela zdarma.

Najdete jej na adrese: <https://security.muni.cz/cybercompass>

Závěrem

V krizových situacích se více než kdy jindy projevují nejenom světlé, ale i temné stránky lidské povahy. V praxi zachycené případy bohužel ukazují, že je tomu stejně i v této situaci.

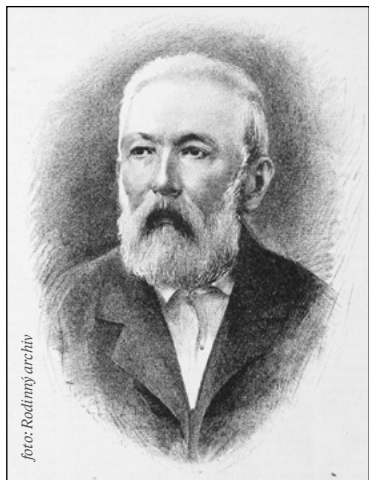
Můžeme se však bránit a prevence je základem obrany. Vsaďte na ni také v kyberprostoru!

Martin Horák

Kdyby frenštátské domy mohly mluvit, o čem by asi vyprávěly. Dům č. p. 20

V minulém čísle jsme nahlédli do historie domu č. p. 2 na náměstí. Dnes popojdeme malinko dál a zastavíme se u domu č. 20, který sousedí z jedné strany s bývalým hotelem Radhošť a z druhé s bytovým domem s lékárnou v přízemí.

Přestože první písemné prameny jsou z roku 1614, jde pouze o první registraci práv vlastníka Mikuláše Kopřivy, skutečné stáří stavby je ještě minimálně o století starší. Při poslední rekonstrukci domu se našly stavební prvky z 16. století. V tomto článku si ale připomeneme několik zajímavostí z doby, kdy Frenštát byl zván Jitřenkou východu, tedy z přelomu 19. a 20. století, kdy dům, respektive jeho uživatelé, hráli významnou roli na poli národního obrození, neboť město v té době stálo na opravdu vysokém stupni politického, kulturního, sportovního a průmyslového života. A právě v těchto událostech a počinech hráli podstatnou roli i vlastníci a uživatelé domu č. p. 20.



Valentin Kostelník

S tímto domem je spojen především Valentin Kostelník (1815–1891), první starosta, který se zasadil o používání českého jazyka coby jazyka úředního. Byl to schopný politik, podnikatel, romantický vlastenec i racionální obchodník. Byl poslancem zemského sněmu, a dokonce zasedal v říšském sněmu ve Vídni. Spoluzakládal Občanskou besedu (1861), podporoval vznik spolků, vedl skupinu při kladení základního kamene Národního divadla. Podle písemných pramenů byl velmi oblíbený, vědělo se, že se vypracoval od píky a ke stáru se mu důvěrně přezdívalo „náš stariček“. Na domě má pamětní desku.

Na rodinnou historii navazuje jeho syn Jindřich Kostelník, další v řadě významných politiků a mecenášů, který byl hrdým starostou sokolské jednoty a angažoval se na poli politickém i společenském, zde také žil jeho bratr Emil Kostelník, první předseda Pohorské jednoty

Radhošť. Oba bratři silně podporovali, a to osobně i ekonomicky, chod velké řady spolků, které od roku 1860 až po přelom století ve Frenštátě vznikaly. Společenská knižnice, Sbor dobrovolných hasičů, Řemeslná beseda, Národopisný odbor, Pohorská jednota Radhošť, Sokol, Křesťanskosociální spolek, Orel, Okrašlovací spolek, Matice Radhošťská a další seskupení obšířily místní život po stránce kulturní, sportovní i společenské. Dveře v domě Kostelníkových si podávaly osobnosti té doby. Nejvýznamnější byl jistě František Palacký, kterého Kostelníkovi nesmírně obdivovali.

Zatímco jiné regiony v zemi objížděly divadelní a spolky s cílem zvednout a podpořit národní citění, ve Frenštátě toto činili sami občané. Buditel Tunovský z Prvního národního divadla vzpomínal na Frenštát takto: „Také jsme byli na místech, kde buzení ducha národního není již třeba. Takové místo je například Frenštát – občané tamější byli a jsou pokročilí v ohledu každém, vzděláním i vlastenectvím.“

I v další generaci kulturně společenský život ve Frenštátě jen rozkvétal a velkou zásluhu o to měla Bohuslava Křenková, rozená Kostelníková, vnučka Valentina Kostelníka. Opět ho řídila z domu č. p. 20. Jí založený Literární salón měl velmi slavné členy a byl dobře znám i v Praze, ostatně i ona sama do Prahy často jezdila. Její kamarádkou byla spisovatelka Růžena Svobodová, další spisovatelka Božena Benešová byla její sestřenicí (další vnučka Valentina Kostelníka). Stýkala se s J. Vrchlickým, M. R. Štefánikem, F. X. Šaldou, S. Macharem, Arne Novákem, Josefem Kalusem a mnoha dalšími. Byla nadaná i hudebně, hrála na klavír a čtyřručně si zahrála i se samotným A. Dvořákem.

Rozvoj města pokračoval až do 1. světové války a Frenštát coby Jitřenka východu zářila na mapě Rakouska – Uherska. V muzejních podkladech z tehdejšího tisku se můžeme dočíst: „Na Moravě není víc než pět měst, v nichž český život národní je na takové výši jako ve Frenštátě.“

Na přelomu století se začal Frenštát rozvíjet velmi silně také po průmyslové stránce a opět se jeden z hlavních proudů týká i našeho domu: Rudolf Křenek, manžel Bohuslavy Křenkové, se svými bratry spravovali tkalcovnu. František Kře-



nek a synové, později jejich potomci Vladimír a Pavel Křenkovi ji přebudovali na jednu z prvních moderních textilních továren. Zároveň rodina podporovala růst škol (mimo chlapeckou a později dívčí školu byla ve Frenštátě i dvouletá tkalcovská škola), kulturu i sport. Vladimír Křenek (1894–1959) byl velmi muzikální, hrál na klavír, pikolu a hoboj, a i v jeho osobě došlo ke spojení podnikání, kultury i sportu. Perličkou je, že se zamiloval do Marie (1897–1977), vnučky Valentína Kostelníka v druhé linii, a aby svůj sňatek legitimovali, museli žádat o dispens samotného papeže. Došlo tak opět k propojení rodů Kostelníků a Křenků.



Rudolf Křenek

Po první světové válce si Frenštát ještě držel svou pozici žádaného a hojně navštěvovaného horského městečka. Z archivních pramenů se zdá, že zatímco o ostatních místech v Beskydech se většinou mnoho nevědělo, frenštátská Vlčina, místa na Horečkách, útulny na horách, stavby na Pustevnách a Radhošti, mnoho skvělých restaurací a neobvyklé množství kulturních a sportovních počinů, to vše mělo zvuk a přitažlivost a jezdila zde smetánka z kruhů nově vznikající vrstvy průmyslníků.

Návštěvy těch nejvlivnějších spisovatelů, básníků, kritiků, malířů byly na běžném pořádku. Vrcholem, pak byla návštěva prezidenta T. G. Masaryka v roce 1928.

Bohužel druhá světová válka a krátce po ní převzetí moci novým zřízením znamenaly rozvrácení spolků, změnu společenského života, ale i změnu života celých rodin. Nejinak to bylo v našem domě. Firma František Křenek a synové, která čítala k 31. 12. 1947 celkem 257 zaměstnanců v několika provozech a objektech, byla v roce 1948 znárodněna a spolu s továrnou byly zabaveny nejen rozsáhlé nemovitosti, veškeré movité věci, ale dokonce i osobní věci továrníkovy rodiny. Část rodiny odešla do zahraničí, zbytek přežíval.

Co jim odebráno však být nemohlo, to byly umělecké vlohy mnohých z nich (mnoho z nás učil na LŠU nebo nám hrál k poslechu na Vlčině Vladimír Křenek, syn továrníka Vladimíra Křenka). Bohužel, většina z potomků pana Kostelníka již není s námi. Na vzpomínky na širší rodinu jsme se zeptali Martina Křenka, zástupce poslední generace.

Milovali jsme setkání té části rodiny, která se po roce 1989 sjížděla do republiky z USA, Venezuely, Rakouska a Německa. Přestože zde nebyli někteří po dlouhých 40 let, mluvili krásnou češtinou, někdy prokládanou frenštátštinou, byli optimističtí, přes svůj věk velmi aktivní, pracovití a velmi velmi zábavní! Večery nekončily před půlnocí, zpívalo se a hrálo. Bohužel většina již zemřela a v linii po Vladimíru Křenkovi (1894–1959) zůstala jen sestřenicí Monica ve Venezuele a já s dětmi. Pokud bychom však hovořili o všech potomcích po Valentínu Kostelníkovi, pak jsou zde pocho-pitelné další větve potomků po jeho dalších dětech.



Milan Kostelník

Moji předkové byli neuvěřitelní, dokázali spojit podnikání a humanitu, kulturnost a prosperitu. Pochopitelně se píše o těch lokálně nejznámějších, ale v každé generaci byl někdo, kdo šel svou vlastní cestou. Zbožňovali jsme například historky o svém strýci Milanovi, bratrovi továrníkovi Pavla a Vladimíra, který se vzdal podílu na továrně, vědom si své bohémské povahy a touhy po svobodnějším životě. Byl sečtělý, znal asi šest jazyků, výborný divadelník a muzikant, procestoval kus světa, zažil neuvěřitelné příhody v Amazonii, žil

s Indiány, vedl stavební dělníky v Riu, plavil se po mořích. Znova a znova mi otec musel vyprávět, jak vypadal jeho příjezd kolem roku 1937. Z vlaku vystoupil dobrodružně vypadající muž s dvěma puškami přes rameno, s papouškem v kleci a s opicí na vodítku. Naprosté zjevení pro místní lid. Frenštáčané pak měli zábavu, když se chodili dívat na balkon domu, kde opička párkrát byla.



Stojící zleva: Vladimír, Milan, Bohuška, Rudolf, Pavel Křenkoví Sedící: Emil Kostelník s Matyldou (roz. Jandová)

Převažovali však ti, kteří celoživotně pracovali pro své rodiny, firmy, obec a stát, a to bez patosu a přehánění. Myslím, že zejména rodina kolem prababičky Bohušky Křenkové a všichni Kostelníkové té doby zanechali ve Frenštátě stopu, kterou nelze nikdy smazat či zapomenout. A také další členové rodiny, již mně známí,



kteří v padesátých a šedesátých letech minulého století odešli do ciziny za mnohdy divokých a dramatických okolností, ti všichni se ve světě neztratili a dokázali se znova vypracovat, přesto nikdy na mne nepůsobili ani zatrpkle, ani nenávisťně, naopak byli velkorysí, s nadhledem, i ve svém věku byli „barevní“ a velmi živí. Je mi moc líto, že tu nejsou s námi.

Co by nám mohl dům č. p. 20 pošeptat závěrem? Až zase budeme žárlivě nahlížet za hranice města a kriticky nahlížet na to, co máme doma, zkusme se opřít o dobu, kdy naše město hrálo prim a nejen soudit, ale pokusit se, aspoň špetičkou optimistické aktivity, přispět k jeho slávě, hrdosti a úspěchům.

—spier—

Pod okny Domova Hortenzie se zpívalo

Kdo tě líbá, když ne já od Olympiku, písničky Svěráka, Smoljaka, swingovky Suchého, Šlitra, a také písničky Michala Tučného zazněly v úterý 21. dubna v zahradě Domova Hortenzie. Seniorům je přišli pod okna zazpívat muzikanti – Vladimír Vondráček, ředitel ZUŠ Frenštát p. R., Tomáš

Gardelka a ředitel ZUŠ z Bílovce Ondřej Langr. Bylo to jako zázrak slyšet po tak dlouhé době hrát při veřejné produkci hudbu. Byla slyšet až do města, hladila duši a hrála stejně jako jarní slunce. Obyvatelé domova byli tak nadšení, že si vytleskali přídavky!

—red—



Domovy seniorů zůstávají izolované od okolí, a tím samozřejmě nejvíce trpí klienti, které nemohou během pandemie navštívit rodinní příslušníci. Nejinak tomu je i ve frenštátském Domově Hortenzie. S nápadem, jak je rozptýlit přišel Marian Žárský, ředitel MěKS. Spojil se s ředitelem ZUŠ Vladimírem Vondráčkem a vznikl nádherný koncert v zahradě domova



Druhý koncert před Domovem Hortenzie



O týden později zahráli seniorům členové Věžní hudby ZUŠ Frenštát p. R. svůj repertoár složený z famfár a dalších skladeb

Frenštátské stíny

Muže na pile zavalily desky. Skončil v umělém spánku

Týmy zdravotnické záchranné služby kraje zasahovaly v úterý 14. dubna u vážného pracovního úrazu. „Krátko po sedmácté hodině přišla z Frenštátu pod Radhoštěm informace o zraněném muži, kterého při práci na pile zavalily dřevěné desky. Operátoři záchranné služby na místo vyslali lékařskou posádku a odstartoval rovněž i vrtulník letecké záchranné služby,“ uvedl mluvčí záchranné zdravotnické služby kraje Lukáš Humpl s tím, že první záchranáři byli u postiženého během pěti minut od přijetí výzvy. „Třiatřicetiletý muž byl zavalen balíkem desek při jejich manipulaci pomocí vysokozdvizného vozíku. Utrpěl při tom vážná poranění obou dolních končetin. Posádka záchranné služby jej musely uvést do umělého spánku. Lékař pak provedl intubaci jeho dýchacích cest a pacient byl převeden na umělou plicní ventilaci. Po ošetření zraněných končetin a dalších úkonech v rámci přednemocniční neodkladné péče, byl postižený letecky transportován na urgentní příjem Fakultní nemocnice Ostrava,“ popsal zásah mluvčí.

—red—

Jak je to s již objednanou dovolenou?

Současná situace se dá zcela jistě označit, nebo lépe řečeno kvalifikovat, jako zásah vyšší moci (vis maior), na kterou občanské právo pamatuje. Jak je to s již zaplaceným zájezdem na dovolenou? Docela často se aktuálně setkávám s následující situací, kterou vám popíši na konkrétním případě:

Paní Zlatava před Vánoci objednala přes internet zájezd pro celou rodinu do Turecka v hodnotě cca 50 000 korun s termínem odjezdu 1. 7. 2020. Byla s ní uzavřena smlouva o zájezdu a ještě v prosinci 2019 zaplatila pojistné 3000 korun a první zálohu 4000 korun. V měsíci březnu ji byla doručena cestovní agenturou výzva k zaplacení další zálohy 25 000 korun. Paní Zlatava je rozhodnuta nikam necestovat a žádá zrušení smlouvy s ohledem na trvající pandemii.

Podle § 2535 ObčZ má v tomto případě paní Zlatava právo odstoupit od smlouvy před zahájením zájezdu bez zaplacení odstupného, jestliže v místě určení cesty nebo pobytu nebo jeho bezprostředním okolí nastaly nevyhnutelné a mimořádné okolnosti, které mají významný dopad na poskytování zájezdu nebo přepravu do místa určení. Pořadatel může odstoupit od smlouvy, pokud mu v plnění závazku brání nevyhnu-

telné a mimořádné okolnosti (§ 2536 odst. 1 písm. b) ObčZ). Parlament schválil ochrannou dobu pro pořadatele zájezdů, o kterou se odloží vrácení plateb uhrazených za zájezd s termínem zahájení od 20. února do 31. srpna 2020. Paní Zlatavě jsem doporučil ještě před 16. dubnem 2020 od smlouvy o zájezdu odstoupit, a tak ihned učinila. O žádný náhradní termín nemá zájem.

Dne 16. dubna 2020 Senát schválil vládní návrh zákona o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru na odvětví cestovního ruchu. Navrhuje se institut ochranné doby, kterou bude doba, o kterou se odkládá vrácení plateb uhrazených zákazníkem nebo v jeho prospěch za zájezd s termínem zahájení od 20. února do 31. srpna 2020, jestliže tento peněžitý dluh vznikl pořadatelí zájezdu v důsledku odstoupení od smlouvy o zájezdu podle § 2535 nebo § 2536 odst. 1 písm. b) Občanského zákoníku.

Ochranná doba počne běžet dnem doručení poukazu na zájezd zákazníkovi a skončí 31. srpna 2021, neskončí-li dříve. Rozhodne-li se pořadatel využít ochrannou dobu, oznámí to písemně zákazníkovi a vystaví mu poukaz na zájezd nejméně v hod-

notě veškerých plateb uhrazených zákazníkem nebo v jeho prospěch za zájezd. Po dobu trvání ochranné doby na žádost zákazníka pořadatel nabídne zákazníkovi náhradní zájezd, stejné nebo vyšší jakosti, než jaká byla sjednána v původní smlouvě.

Zanikla-li smlouva o zájezdu podle § 2533 občanského zákoníku a bylo zaplacené zákazníkem odstupné, vydá pořadatel zákazníkovi na jeho žádost poukaz na zájezd v hodnotě nejméně 10% zaplaceného odstupného, a to do 14 dnů ode dne, kdy zákazník požádal pořadatele o vydání poukazu na zájezd.

Návrh zákona poté navíc ukládá pořadatelí zájezdu povinnost jasným, srozumitelným a zřetelným způsobem písemně poučit zákazníka o jeho právech podle tohoto zákona.

Návrh míří k prezidentu republiky. Tedy nemusí být ještě schválen a nabýt platnosti a účinnosti.

I kdyby se tak stalo a zákon se stal platným a účinným, je nutné pamatovat na to, že pokud nehodláte cestovat, nemusíte hradit žádné zálohy na cenu zájezdu a od smlouvy o zájezdu můžete písemně odstoupit. Cestovní kanceláře vás mohou vyzývat k úhradě, ale vy máte právo odstoupit.

Tomáš Panáček

V amfiteátru na Horečkách se pracuje

Pracovníci Městského kulturního střediska koncem dubna natírali lavice v amfiteátru na Horečkách. „Všech 72 lavic z jedlových klád bylo nejdříve nutné očistit od hub a následně natřít. Hlediště o kapacitě 1000 diváků má za sebou už 8 let, a to se na něm začíná projevovat. I když lavičky natíráme 2x ročně, drsné přírodní podmínky si začínají vybírat svou daň. Příští rok budeme muset některé lavice vyměnit,“

řekl Marian Žárský, ředitel MěKS. „Každopádně, i když jsou zrušeny festálky, amfik bude sloužit všem návštěvníkům Horeček. Už v pátek 1. května 2020 se otevře vzdušný chodník za amfiteátr s expozicí Život v korunách stromů, který je součástí Naučné stezky Beskydské nebe. Otevřeny budou také venkovní bufety s občerstvením u restaurace Na Můstku a rekovické Sopy,“ dodal Marian Žárský.

—red—



Je rozhodnuto. Ruší se Den města

V dubnu zasedal krizový štáb města a v souladu s nařízením vlády pro následující období bylo rozhodnuto, tak jak jsme všichni tušili, že se v období května a června 2020 ruší všechny velké společenské, kulturní a sportovní akce. Pro Frenštát to znamená, že se letos nekoná tradiční Kácení máje, nejvýznamnější společenská akce Den města a Den sociálních služeb Frenštátu pod Radhoštěm, závod Horská výzva i úžasný Tanec pod hvězdami v Amfiteátru na Horečkách. Jak to dopadne s dalšími, následnými akcemi teprve uvidíme.

Otazník tak visí nad všemi letními festivaly, jako je Horečky Fest, Svátek Dřeva, Frenštátské slavnosti, ale také Beskydská sedmička, Gulášové slavnosti, promenádní koncert MDO Kopřivnice na náměstí, Prodaná nevěsta v Amfiteátru na Horečkách, velký galakonzert se symfonickým orchestrem a sbory Večer filmové hudby, letní koncerty v autokempu, projekcemi Minibiáku Špalek a celou řadou dalších akcí. Situace, o které se nikomu z nás ani nezdálo je tady. Nezbývá, než ji přijmout a čekat.

Marian Žárský, ředitel MěKS



Město žádá dotaci na opravu kostela

Město Frenštát pod Radhoštěm podalo v dubnu žádost o dotaci na obnovu Kostela sv. Martina v dotačním Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón na rok 2020 vyhlášeným Ministerstvem kultury ČR. Z programu byla městu přislíbena dotace ve výši 1 355 tisíc korun.



Hlavní loď kostela sv. Martina by měla dostat novou fasádu a zrestaurován by měl být také zazděný kamenný portál

„V roce 2020 by měl být v rámci regenerace naší městské památkové zóny obnoven kostel sv. Martina. Konkrétně se bude jednat o opravu fasády lodi kostela, restaurování zazděného kamenného portálu a výměnu klempířských prvků. Jde o první etapu celkové obnovy fasády kostela, v rámci druhé etapy bude opravena fasáda věže. Práce by měly být hotovy do konce listopadu letoš-

ního roku. Dotaci od poskytovatele můžeme očekávat po doručení rozhodnutí předběžně v červnu 2020,“ uvedla Martina Třosová z odboru investic a rozvoje. Náklady na první etapu obnovy kostela dosáhnou celkové výše více jak 2,7 milionů korun, přičemž dotace bude ve výši 1 355 tisíc korun a město přispěje částkou 271 tisíc korun.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Na Mariánské ulici se pracuje

Mariánská ulice prochází rekonstrukcí. V jednotlivých etapách bude uzavřena pro vjezd automobilů od Domu kultury až po vinotéku U Karla. —red—



Firma PlynStav, s.r.o včas zajistí dopravní značení a informování o jednotlivých etapách rekonstrukce

Od května zaplatíme za vodu méně. Cena se sníží o DPH

Vodné a stočné bude nově činit 85,37 korun za metr krychlový včetně 10 % DPH, o téměř čtyři koruny méně než doposud. Seveřomoravské vodovody a kanalizace zohledňují snížení sazby daně z přidané hodnoty o 5 %, které vstupuje v platnost 1. května 2020. Novela zákona o DPH přezrazuje úpravu a rozvod vody prostřednictvím sítí a také odvádění a čištění odpadní vody včetně ostatních služeb souvisejících s těmito činnostmi z první snížené sazby daně do druhé, tedy z 15 % na 10 %. Nová cena za odběr

pitné vody (vodné) pro zákazníky na Frýdecko-Místecku, Karvinsku, Novojičínsku a Opavsku bude činit 45,21 korun za metr krychlový včetně 10 % DPH, cena za odvádění a čištění odpadních vod (stočné) bude nově 40,16 korun včetně DPH. U vodného představuje snížení oproti současné výši 2,06 koruny, u stočného 1,83 koruny. Souhrnně jde o pokles o 3,89 koruny včetně 10 % DPH.

Souhrnně činí nové vodné a stočné 85,37 korun, včetně 10 % DPH.

Marek Šibrť, tiskový mluvčí SmVaK Ostrava, a. s.

Domov Hortenzie pravidelně testuje

Zdravotnický personál Domova Hortenzie v plném pracovním nasazení. Pravidelné testování zaměst-

nanců a všech obyvatel dá zabrat, ale negativní výsledky stojí za to.

—red—



Testují se také pracovníci terénních sociálních služeb Charity Frenštát a Střediska sociálních služeb města a také super zpráva. Všichni negativní

Astra půjčuje deskové hry a discgolfové disky

Pracovníci Astry, Centra volného času rozjeli půjčovnu deskových her, nyní přichází s další lákavou novinkou. Půjčovnu discgolfových

disků. Více o půjčovně naleznete zde: <http://www.astrafren.cz/pr.../739pujcovna-discgolfovych-disku>

—red—

ZÁPIS DĚTÍ DO MATEŘSKÝCH ŠKOL

PRO ŠKOLNÍ ROK 2020/2021

Základní škola a Mateřská škola Frenštát pod Radhoštěm, Tyršova 913

a

Základní škola a Mateřská škola Frenštát pod Radhoštěm, Záhumí 408

oznamují, že ve dnech

4. 5. až 7. 5. 2020

se uskuteční

ZÁPIS DĚTÍ DO MATEŘSKÝCH ŠKOL NA ÚZEMÍ MĚSTA FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM

(MŠ DOLNÍ, MŠ MARKOVA, MŠ ŠKOLSKÁ ČTVRTĚ)

- O přijetí dítěte rozhodne na základě podané žádosti a stanovených kritérií ředitel příslušné ZŠ a MŠ
- Předpokládaný počet volných míst v jednotlivých mateřských školách pro školní rok 2020/2021: Mateřská škola Dolní - 20, Mateřská škola Markova - 25, Mateřská škola Školská čtvrtě - 49 volných míst
- Vzhledem k mimořádným opatřením bude zápis organizován bez přítomnosti dětí a zákonných zástupců
- Zákonní zástupci k žádosti o přijetí doloží v listinné podobě nebo elektronicky: čestné prohlášení o očkování dítěte, prostou kopii očkovacího průkazu a prostou kopii rodného listu dítěte
- Občané EU doloží povolení k pobytu v ČR
- Žádost je možné podat v MŠ Markova, MŠ Dolní nebo MŠ Školská čtvrtě

Bližší informace k přijetí dítěte do mateřské školy jsou zveřejněny na webových stránkách jednotlivých škol.

Organizace předškolního vzdělávání vyplývá ze zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon.

Recyklace – myslíme na budoucnost

O odpovědném přístupu k přírodě kolem nás, ochraně planety Země i o nevytváření zbytečných odpadů už slyšel nebo četl snad každý z nás. Dnes a denně na nás z médií i sociálních sítí útočí spousty článků, fotek a videí ukazujících škody, které člověk nerozumným chováním přírodě způsobuje.

Ekologie a recyklace nejsou ale jen módní pojmy, jsou nedílnou součástí uvědomělého způsobu života. Třídění odpadů je pro lidi, kteří myslí na budoucnost planety i svých dětí, již zcela přirozenou součástí života. A nejedná se jen o papír, sklo a plasty, které odnášíme do barevných kontejnerů. Vytřídít můžete například i textil, kovy a v neposlední řadě také elektrozařízení.

Vysloužilá elektrozařízení patří na místo zpětného odběru, jen tak se mohou dostat k ekologické recyklaci. Například v loňském roce se prostřednictvím společnosti EKOLAMP podařilo sebrat a následně recyklovat 706 tun vysloužilých světelných zdrojů, 587 tun malých elektrozařízení a 1586 tun velkého elektrika.

Opětovně se využilo přes 95 % materiálů ze světelných zdrojů a více než 90 % materiálů z malých a velkých elektrozařízení. Získané kovy, plasty či sklo slouží k další výrobě či jako technický materiál. Pečlivým sběrem a zpracováním se navíc zabrání znečištění přírody, ke kterému

by mohlo dojít, pokud by se škodlivé látky z nerecyklovaných zařízení dostaly do půdy, či do podzemních vod.

Obyvatelé našeho města mohou nefunkční elektrozařízení zdarma odevzdávat ve sběrném dvoře, na ulici Střelníční 841 nebo v elektro obchodě při nákupu nových.

Společnost EKOLAMP se od roku 2005 stará o vše, co již nesvítí. Od ledna 2019 se navíc stará o ekologickou likvidaci i dalších elektrozařízení. Tuto službu nabízí městům a obcím zcela zdarma.

Nefunkční světelný zdroj či jiné elektrozařízení je možné odevzdat k recyklaci prostřednictvím více než 4500 sběrných míst, která společnost EKOLAMP po celé České republice zřídila. Sběrná místa jsou vybavena vhodnými sběrnými nádobami, ve kterých jsou elektrozařízení bezpečně uložena do doby jejich přepravy k recyklaci.

Mapu sběrných míst a více informací najdete na www.ekolamp.cz.

Jak nakládat s odpadem v době koronavirové pandemie

Ministerstvo životního prostředí

DOMÁCNOSTI S NENAKAŽENÝMI OSOBAМИ BEZ NAŘÍZENÝCH KARANTÉNNÍCH OPATŘENÍ:

- Nakládejte s komunálním odpadem jako obvykle.
- Tříděte jako obvykle do barevných kontejnerů (pytlů).
- Směsný komunální odpad odkládejte do černých kontejnerů (na místa k tomu určená).
- Jednorázové ochranné pomůcky (roušky/respirátory/rukavice) můžete po použití odkládat do směsného komunálního odpadu. Vždy je ale předtím vložte do plastového obalu a následně ještě do dalšího plastového obalu, který pevně zavažte.
- Nikdy nedávejte zavázané pytle mimo černé kontejnery. Chráňte tak zdraví „popelářů“.
- Před a po manipulaci s odpady si pokaždé umyjte pečlivě ruce mýdlem a teplou vodou nebo použijte dezinfekční gel.
- Buďte ohleduplní.

DOMÁCNOSTI S MINIMÁLNĚ JEDNOU OSOBOU V POVINNĚ NAŘÍZENÉ KARANTÉNĚ:

- Odpady netříděte.
- Veškerý odpad (včetně roušek, respirátorů, rukavic a kapesníků) od osob v karanténě, u kterých není prokázáno onemocnění COVID-19, ukládejte do plastového pytle na odpady.
- Plastové pytle by měly mít minimální tloušťku 0,2 mm. Po naplnění (nejpozději však do 24 hodin) pytel pevně zavažte a na povrchu ošetřete dezinfekčním prostředkem.
- Jsou-li použity pytle z tenčího materiálu, je nutné takové obaly zdvojit. Plastový pytel proto vložte ještě do druhého pytle a zavažte.
- Povrch vnějšího pytle ošetřete dezinfekčním prostředkem a zavázaný pytel až pak dejte do černého kontejneru na směsný komunální odpad.
- Nikdy nenechávejte odpad mimo sběrnou nádobu. Chráňte tak zdraví „popelářů“.
- Před a po manipulaci s odpady si pokaždé pečlivě umyjte ruce mýdlem a teplou vodou nebo použijte dezinfekční gel.
- Buďte ohleduplní.

DOMÁCNOSTI S POTVRZENOU NÁKAZOU NEMOCÍ COVID-19:

- Odpady netříděte.
- Veškerý odpad (včetně roušek, respirátorů, rukavic a kapesníků) od osob s prokázáním onemocnění COVID-19 ukládejte do plastového pytle na odpady.
- Plastové pytle by měly mít minimální tloušťku 0,2 mm. Po naplnění (nejpozději však do 24 hodin) pytel pevně zavažte a na povrchu ošetřete dezinfekčním prostředkem.
- Jsou-li použity pytle z tenčího materiálu, je třeba takové obaly zdvojit. Plastový pytel proto vložte ještě do druhého pytle a zavažte.
- Povrch vnějšího pytle ošetřete dezinfekčním prostředkem a zavázaný pytel až pak dejte do černého kontejneru na směsný komunální odpad.
- Nikdy nenechávejte odpad mimo sběrnou nádobu. Chráňte tak zdraví „popelářů“.
- Buďte ohleduplní.
- Před a po manipulaci s odpady si pokaždé pečlivě umyjte ruce mýdlem a teplou vodou nebo použijte dezinfekční gel.
- Ukládání odpadu do sběrné nádoby, svoz odpadu a jeho konečné odstranění by však mělo vycházet z lokálních možností bezpečného odstraňování směsného komunálního odpadu a minimalizace rizika pro pracovníky, kteří nakládají s odpady, ale i rizika pro ostatní občany.

OBCE V KARANTÉNĚ:

- V územích nebo obcích, kde byla v důsledku výskytu onemocnění COVID-19 vyhlášena karanténa, je nutné přijmout opatření na základě zhodnocení rizik pro pracovníky svozových firem i obyvatel.
- Specifická opatření pro tyto případy by měl stanovit místně příslušný úřad po konzultaci s orgánem ochrany veřejného zdraví (OOVZ) a svozovými firmami.



Důležité upozornění:

Pokud jste vytřídili nepotřebný materiál určený na sběrný dvůr, s jeho odnosem či odvozem vyčkejte až do ukončení nouzového stavu a zákazu volného pohybu osob!

NÁBYTEK
PRO VÁŠ DOMOV



**JIŽ 28 LET
VÁM DODÁVÁME
KVALITNÍ ČESKÝ NÁBYTEK**

Jitka Baláčová NÁBYTEK
Dolní 482 | 744 01 Frenštát pod Radhoštěm
Tel./fax: 556 835 494 | GSM: 603 842 666
E-mail: balac@cbox.cz | www.nabytek-frenstat.cz
IČO: 13018230 | DIČ: CZ455529433

OTVÍRACÍ DOBA:
Po-Pá: 8 - 12, 13 - 17
So: 8.30 - 11.30

**STAVEBNÍ
TOFEL**
HOBBY CENTRUM



**NOVĚ OTEVŘENA
PRODEJNA
SPOJOVACÍHO
MATERIÁLU**
(první patro)

**STAVEBNÍ HOBBY
CENTRUM TOFEL**
MARTINSKÁ ČTVRŤ 1787
(bývalé kasárny)
744 01 FRENŠTÁT POD RADH.
PO-ČT: 7:00-17:00
PÁ: 7:00-19:00
SO-NE: ZAVŘENO



KONTAKT: +420 605 269 064 STAVEBNINY
+420 604 688 864 SPOJOVACÍ MATERIÁL
EMAIL: Bronislava.Toflova@seznam.cz (stavebniny)
AlesTofel@seznam.cz (spojovací materiál)

JANDA Lukáš
karosárna



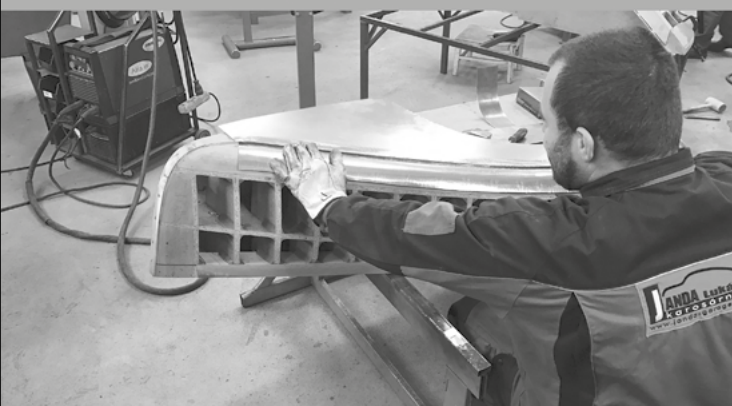
**- AUTODÍLY A DOPLŇKY -
-AUTOSERVIS -
-SERVIS KLIMATIZACÍ -
-KAROSÁŘSKÉ PRÁCE -
-RENOVACE VETERÁNŮ -**

JANDA GARAGE - LUKÁŠ JANDA
PLANISKA - BÝVALÝ SKLAD ČO 11
FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM
TEL. 604 307 788
WWW.JANDA-GARAGE.CZ

KAROSÁRNA JANDA
#JANDAGARAGE

OTVÍRACÍ DOBA: PO-PÁ 8:00-16:00 SO 8:00-11:30

NABÍDKA PRÁCE!



DO NAŠEHO TÝMU HLEDÁME TYTO POZICE:
KAROSÁŘ - OPRAVY VETERÁNŮ / OPRAVÁŘ KAROSERII / ZÁMEČNICKÉ PRÁCE.

MÍSTO VÝKONU PRÁCE: FRENŠTÁT P.R.

**PRO BLIŽŠÍ INFORMACE A DOTAZY
PROSÍM VOLEJTE NA TEL. 604 30 77 88
NEBO PIŠTE NA EMAIL: [INFO@JANDA-GARAGE.CZ](mailto:info@janda-garage.cz)**

LUKÁŠ JANDA
PLANISKA - BÝVALÝ SKLAD ČO 11
74401 FRENŠTÁT P.R.

JANDA Lukáš
karosárna

POJĎTE S NÁMI HRÁT TENIS

ideální sport v době koronavirové

Trénujeme bez omezení, můžete začít ihned.
Přibíráme děti ve věku 4 - 6 let.
Tréninky probíhají ve Frenštátě a v Trojanovicích.

Kontakt:
Tel.: 602735549
E-mail: info@nadoline.cz
Sledujte nás na www.tenis-nadoline.cz
nebo na FB @tk.na.doline



Kobližkový svět

Dřevěné hračky a deskové hry pro děti i dospělé



NOVĚ OTEVŘENO

Dřevěné hračky

Hlavolamy

Pexesa

Deskové hry

Kreativní potřeby

Náměstí Míru 30, Frenštát pod Radhoštěm

Albi



LINKA POMOCI/PODPORY
SVĚTLO PRO VÁS

TEL: 604 255 440

**Informace a podpora v aktuální situaci,
možnost sdílet své obavy, praktická
pomoc, možnost rozhovoru s duchovním,
informace o dostupných službách**



svetloprovas@slezkadiakonie.cz
od 9,00 do 18,00 každý den
www.slezkadiakonie.cz/linkapomoci

NATUR HOUSE
Odborníci na zdravé hubnutí

Přijměte, prosím, pozvání
na konzultaci **ZDARMA**
do výživové poradny **NATURHOUSE**
v Rožnově pod Radhoštěm

Na konzultaci s výživovým poradce získáte:

- ☺ Měření BMI
- ☺ Měření vody a tuku v těle
- ☺ Určení metabolického věku
- ☺ Analýza Vašich stravovacích návyků
- ☺ Rady, doporučení a motivaci pro zlepšení Vašich stravovacích návyků a získání štíhlé linie



Otevírací doba:
po, út – 8.00 – 17.00 hod.
st, čt – 8.00 – 15.00 hod.

NATURHOUSE Rožnov pod Radhoštěm
Nerudova 178, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm
tel.: 602 747 688, e-mail: roznov@naturhouse-cz.cz
www.hubnutiroznov.cz, www.naturhouse-cz.cz

Oprava budovy Městské policie

V budově na ul. Tyršova 1836, která je sídlem Městské policie a zubního lékaře, proběhla v době od října 2019 do února 2020 celková rekonstrukce vodoinstalace a elektroinstalace.

Součástí rekonstrukce bylo rovněž provedení nových omítek, výměna podlahových krytin, rekonstrukce vstupních prostor, výměna dveří a celková rekonstrukce všech sociálních zařízení. Práce probíhaly ve dvou etapách, nejprve v přízemí a následně od ledna 2020 v prvním patře, kde byla provedena rovněž rekonstrukce slaboproudých rozvodů (kamerový systém, datové rozvody) sloužících provozu městské policie. Vše se uskutečnilo bez přerušení provozu Městské policie,

pracovníci se po dobu rekonstrukce svého zázemí přemístili do již zrekonstruovaných prostor v přízemí budovy.

Zrekonstruované prostory v přízemí budovy, které dříve sloužily jako zubní ordinace druhého zubního lékaře, jsou nyní nevyužity a jsou připraveny k pronájmu. Mohly by být opakovaně využity jako ordinace se zázemím, případně k jiné činnosti. Více na: www.mufrenstat.cz

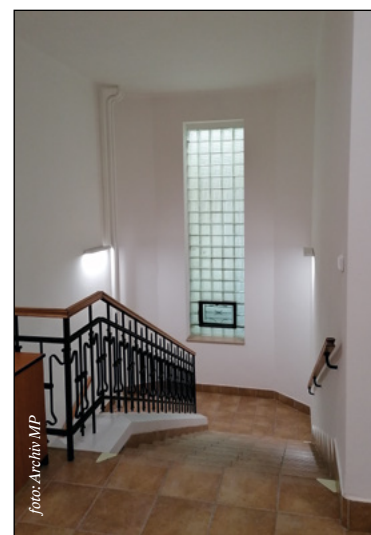
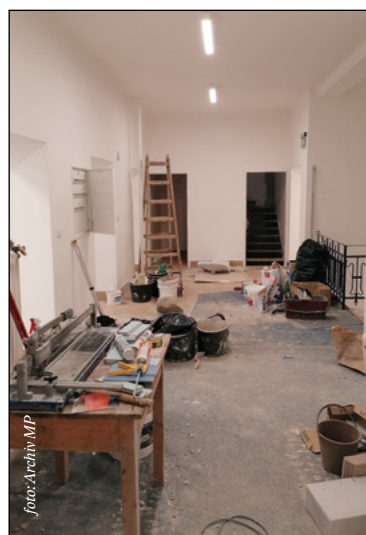
Jana Machková,
investiční referent OIR



Kancelář Městské policie po rekonstrukci



Byla provedena celková rekonstrukce vodoinstalace, elektroinstalace rozvodů a osvětlení



Došlo také na výměnu dveří, obnovu sociálních zařízení, nové omítky a položení nové podlahové krytiny

Kino se připravuje na diváky



Pokladna kina po snížení stropu

V době uzavření kina se zaměstnanci pustili do rozsáhlejších rekonstrukcí. Celkových oprav se dočkala také pokladna, jejíž dosavadní stav neodpovídal podmínkám užívání. Boční zdi v minulosti provlhlý a omítka se musela celá oškrábat.

Současně se snížil strop, ve kterém bude umístěno modernější bodové osvětlení. Pokladna bude mít také nové elektrické a internetové rozvody. Větší obnovou prochází i bufet, ve kterém vzniká expozice staré projekční techniky. Obložení bylo třeba sundat a upravit tak, aby zde vznikly čtyři samostatné výstavní vitríny. V každé bude umístěno bodové osvětlení zabudované ve sníženém stropu. Expozici bude chránit bezpečnostní sklo. V bufetu probíhají také přípravy pro budoucí kinokavárnu. Ta bude dokončena v závislosti na volných financích letos nebo v roce 2021. Poslední větší rekonstrukcí projde síťová infrastruktura. V Kině bude nainstalováno velkokapacitní uložení pro ukládání filmů a server pro provoz rezervačního systému. Při těchto rekonstrukcích probíhá také výmalba pánských WC, úklid prostor šaten a promítárny, přesuny projektorů a revize zvukové techniky.

Ondřej Svoboda, vedoucí kina



Na budovu bylo nainstalováno logo kina, které bylo společně s bočními uličkami nasvíceno



Nově vybudované vitríny v bufetu, ve kterých bude expozice staré projekční techniky



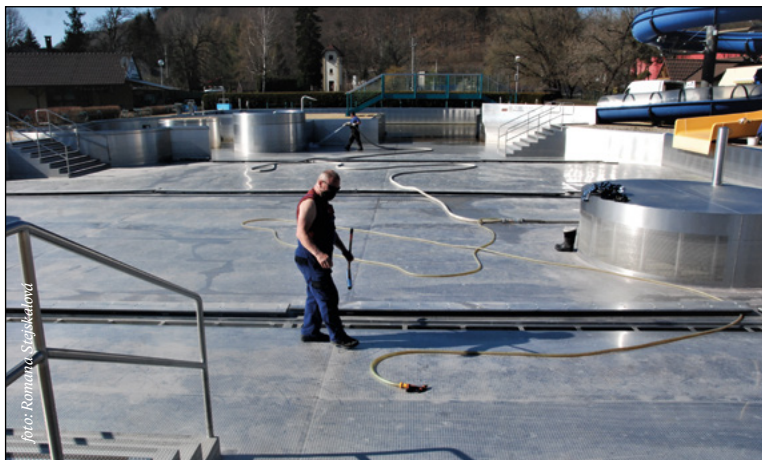
Doplnění bočního nasvětlení kina

V době nucené odstávky se pilně opravuje, uklízí či maluje

Řada institucí, kulturních a sportovních zařízení, obchodů, rekreačních a relaxačních zařízení, provozoven ba i celých podniků zastavilo kvůli pandemii koronaviru provoz. To ovšem neznamená, že by si jejich zaměstnanci užívali nějakou koro-

nadovolenou. Ti, kteří nemusí ošetřovat děti, do práce chodí a věnují se činnostem, na které za provozu není čas. Opravují, uklízí, malují, věnují se údržbě. Několik z nich jsme navštívili s fotoaparátem.

—red—



V akvaparku probíhají opravy, údržba a čištění bazénové vany



V Domě kultury se maluje, pracuje se vevnitř i venku, stěhují se sklady a opravuje mobiliář



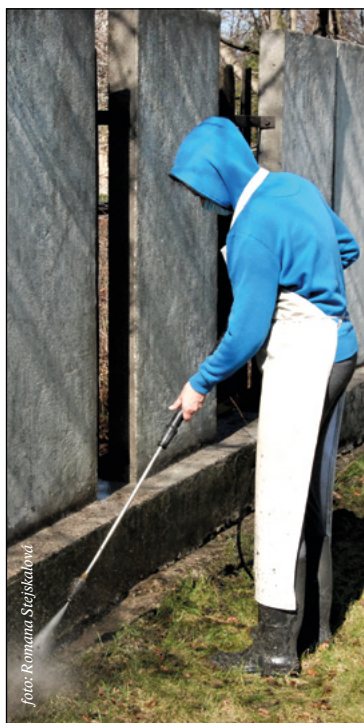
Do malování místnosti pro plavčíky se pustily také pracovnice krytého bazénu



Pracovníci firmy ekoŠimara čistí zastávky



Úprava chodníku před Domem kultury



Čištění venkovních prostor krytého bazénu



Také v Astře, CVC se stále něco tvoří a vylepšuje



Ve vestibulu Domu kultury se opravují výstavní panely